

KIA Z NAJBOLEJE PRODAJANIM VOZILOM V NOVO LETO!

NOVI cee'd že od
10.990 EUR
PRIHRANEK
1.000 EUR

*Pogoji garancije so na voljo na www.kia.si/akcija oz. pri zastopniku Kia. Kombinirana poraba goriva in emisija za cee'd 1.4 je 6,3l/100km, 149 g/km CO₂. Maloprodajna cena vključuje vse dane prihranke (vozilo cee'd 1.000 EUR) in akcije ter velja za vozila na zalogi. Cena ne vključuje doplačila metalne barve in prevoza. **Najbolje prodajan avto srednjega razreda v Sloveniji v obdobju januar-november 2009. Slika je simbolna.

KMAG d.d., Prodajno - servisni center
KROMBERK UL. Vinika Vodopivca 8
05/333-03-03 <http://ng.kia.si>

Latnik

je zgornjevipavski časnik

Ajdovščina • 11 december 2009 • številka 90 • 8100 izvodov • cena 0,00 €

V soju sreče!

Ko si takole prvič zremo iz oči v oči s prve strani, mi dovolite, da se z vami pogovarjam, kot da se že poznamo.

Povedala vam bom zgodbo o tem, kako nastanejo čudeži, kako je nastalo vse; VSE je ČUDEŽ!

Mislím, da do nečesa neverjetnega, ali sploh česa, predvsem pravega, lahko pride le, ko delujemo po notranjih vzgibih; intuiciji, instinktu, srcu.

Če prisluhneš valovanju, slediš energiji in ostalim nevidnim tokom znotraj in jih zvežeš s silnicami, signali od zunaj. Takrat, ko ne razumeš vsega, pa vseeno deluje, in ko že takrat, ko ni še nič oprijemljivega, nekaj opaziš, začutiš in te kar vleče naprej, veš, da je prav! Enostavno veš ...

Vsi smo že kdaj doživeli neverjetne zgodbe - čudeže, ki so navidez nemogoče, nerešljivo, najtežje, najbolj zapleteno, najmanj razložljivo in ki so se v nekem nedoločnem, najbolj nemogočem in najmanj nepričakovanem momentu v hipu razblinili, poenostavili in storiili pravico, dobroto, prav, moč, pogum, pot - **PREOBRAT!**

Pravzaprav se v takih neverjetnih tuzemskih dogodkih - čudežih, razodenejo oziroma pokažejo zakoni veselja! Prav toliko spletov in zakonov (popolnoma enakih) kot jih je bilo sproščenih v takšnih naših zgodbah, je potrebnih za nastanek, na primer, novega ozvezdja!

In zakaj vam pripovedujem o tem? Ker, venomer, ko gledam vase ali zrem v svet, čutim nekaj več, nekaj posebnega in me fascinira, ker ne znam določiti od kje, kam, zakaj, kako ...! Vse se mi zdi tako neverjetno; kako vse deluje, funkcionira, kako se zaplete in potem odplete ... kako sploh obstaja in obstoji, se premika, napreduje ... tudi zaustavi ...!?!

Jasno mi je samo, da je življenje neskončno lepo, da nam ni treba vsega razložiti, razumeti (včasih je pač treba pustiti, da samo je), da je čas, da se končno sprostimo, razpremo krila in zaplavamo po neskončnem oceanu, v katerem prav VSAKA kapljica vode predstavlja smisel, svojo zgodbo in da smo, ko plavamo po tem prostranstvu, deli najrazličnejših zgodb ...

Največji in edini greh pa je, ko pri vse tem prevečkrat želimo ostati suhi!

Danes z lahkoto rečem, da se intenzivnost občutkov iz dneva v dan samo veča in veča. In ko že misliš, da več ne gre, se nenadoma še povečaš ... Ne vem, kako naj razložim, a takrat se mi zdi, kot da bi čas naredil preval in obstal v najbolj nemogočem položaju; na previsu, ko je najlepše, počaka, da ga ujameš in potem skupaj zaplavata nazaj na varno. In moment bo hranjen in bo hranil tisočletja; neskončne stvari, ki se čutijo v zraku še dolgo potem, ko jih sploh ni več!

Srce se mi odpira, razum odmika. Takrat je najlepše razmišljati, delovati, ŽIVETI!

Žar, ki doseže moč sonca, toplota, ki tali najbolj zamrznjena srca, svetloba, ki slepi in kljub vsemu ponudi najljepši možen vpogled; da bi opazil nekatere stvari, ni potrebo imeti odprtih oči!

Odpreti je treba samo srce ... in dovoliti sreči, da te pokliče po imenu!

In prav tega vam želim v čarobnem času, v katerega smo vstopili; naj se december razbohoti čez celo leto in naj to, kar nam odseva, žari še dolgo za njim. Vse dobro!

Polona Krušec

Dobri možje prihajajo,

stran 12

kraljična odhaja.

stran 4

Diši po kolinah

in zimskih radostih.

Konferenca in partnersko srečanje v okviru projekta Rubires

Projekt RUBIRES, ki se ukvarja z obnovljivimi viri energije, je že od začetka letošnjega leta v polnem teku. Čeprav je bila Razvojna agencija naknadno povabljen partner, je njena naloga doseči ostale partnerje v aktivnostih in stopiti v korak z njimi. Prav temu je bilo namenjeno tokratno srečanje partnerjev, ki se je odvijalo 24. in 25. novembra v manjšem avstrijskem kraju Miesenbach.

Razvoj podjetništva, podeželja in človeških virov.

Razvojna agencija ROD

Gregorčičeva 20, 5270 Ajdovščina, Slovenija
T: 36 53 600 E: ra.rod@siol.net, W: www.ra-rod.si

- Storitve podjetniškega centra VEM Ajdovščina
- Vavčerski sistem svetovalstva
- Informacije o domačih in tujih javnih razpisih
- Informacije o nacionalnih in evropskih razvojnih programih ter finančnih spodbudah
- Status regionalne razvojne agencije Severne Primorske (Goriške statistične regije)

nega paketa, ki med drugim zajema šolsko tekmovanje. Večina partnerjev ima namreč težave z vzpostavitvijo stika s šolami in pridobitvijo le - teh za sodelovanje na tekmovanju.

Občina Miesenbach (vzhodna Štajerska, Avstrija) se nahaja na 500 do 1200 metrih nadmorske višine, ima približno 900 prebivalcev ter se razprostira na 34 km² površine. Kraj Miesenbach je dobil ime po potoku (nemško Bach), imenovanem po osebi z imenom 'Miso'.

Miesenbaški grb je rumene, zelene in bele barve. Prikazuje valovit tram (bela), škofovsko palico, solnico in vodno kolo (rumena). Zelena barva (ozadje) simbolizira gozdarstvo in živinorejo, valovit tram predstavlja Miesenbach, vodno kolo mline in žage, ki jih je nekoč gnala voda, škofovsko palica in solnica pa se nanašata na sv. Ruperta, zaščitnika cerkve.

S tem krajem je bil tesno povezan Frederick Gauermaann, ki je bil eden najbolj znanih slikarjev iz obdobja bidermajerja. Ker je Miesenbach manjši kraj, v njem ni večjih znamenitosti, morda bi veljalo omeniti samo cerkev sv. Ruperta, ki je bila zgrajena v 12. in 13. stoletju.

RA ROD

Pol stoletja uspehov

Ajdovščina, 30. novembra – Živimo v informacijski družbi, kjer se delo in izobraževanje nenehno prepletata; govorimo o vseživljenjskem izobraževanju. Le - to je predpogoj za uspešno kariero, ki je danes še kako pomembna, saj prav iz njen izhaja naša materialna situiranost.

Zato so ustanove, kot je tudi Ljudska univerza Ajdovščina, ki v letošnjem letu obeležuje 50 - letnico delovanja, zelo pomembne. Sploh, če ponujajo tako prijazne, prilagodljive programe in programe z individualnim pristopom, kot ga ima ta domača izobraževalna ustanova.

Ljudska univerza v Ajdovščini je drevo s koreninami. Nastala je na prosvetni dejavnosti in kulturnih prizadevanjih prejšnjih generacij. Zdajšnja direktorica, ga. Boža Bolčina pravi: » Naša univerza je kot svetilnik, ki širi svetlobo, nakazuje smer in ponuja izbiro.« Za mnogo ljudi je namreč ta izobraževalna ustanova druga možnost. Veliko, ki jih je šolanje zaradi različnih razlogov predčasno opustilo, ali ni uspešno zaključilo, ima s programi domače univerze možnost, da nadgradi in razširi svoje znanje, pa naj gre za formalno ali neformalno izobrazbo. Na Ljudski univerzi namreč ponujajo tako osnovnošolske, srednješolske in visokošolske programe, kot tudi različne tečaje in delavnice. Vzpodbujajo širjenje znanja in kulture učenja v vseh življenjskih obdobjih, saj danes biti uspešen pomeni, stalno se izobraževati.

Bogato in uspešno delovanje Ljudske univerze zelo lepo in nazorno prikaže

tudi posebna publikacija (uredil jo je Peter Mrhar), ki je izšla ob tem njihovem visokem jubileju. Prvič so publikacijo javnosti predstavili v ponedeljek, 30. novembra, ko se je slavnostna prireditev ob 50. letnici univerze tudi zgodila. V prostorih Obrtne inštitucije v Ajdovščini so namreč zaposleni pripravili imeniten slavnostni dogodek, na katerem so poleg direktorice Ljudske univerze Bože Bolčina, sprigovorili še: vodja sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport - dr. Slavica Črnušič, generalna sekretarka Zveze ljudskih univerz Slovenije - Ema Permeš, slavnostni govornik profesor Pavel Bogataj in župan občine. Prijatelji prireditev so popestrile tudi glasbeno točko solistke Polone Krušec, tudi Koncut na kitari ter Mateja Paškavca na klarinetu.

Ljudska univerza v Ajdovščini je med nami torej že 50 let, pol stoletja. Ob pomembnem jubileju so na prireditvi čestitke direktorici, gospe Bolčini, vodstvu, zaposlenim in mentorjem, kar deževalo. Vsak od njih je namreč dodal svoj delež v moznosti izobraževalnih in vzgojnih uspehov ustanove.

Prvi dan srečanja je bil v znamenju 2. konference na temo 'Regionalna dodana vrednost v evropskih regijah iz obnovljive energije in biomase'. Uvodni nagovor sta podala Franz Majcen, predsednik regije Oststeiermark ter deželni svetnik okrožja Stendal Jörg Hellmuth, oba iz Avstrije. Konferenca je bila namenjena širši publikli, zato je predstavnik vodilnega partnerja Steffen Kunert predstavil projekt RUBIRES, njegove vsebine, partnerje in cilje, ki naj bi jih dosegel. Tokratno konferenco je soustvarjalo deset gostujočih predavateljev. Vsaka izmed držav partneric v projektu RUBIRES je bila dolžna na konferenco povabiti vsaj enega predavatelja iz svoje države. Iz Slovenije je bil povabljen Boštjan Krajnc, iz Energetske agencije KSSENA iz Savinjsko - Šaleške regije.

Predavatelji so skozi predstavitev predstavili primere dobrih praks, po-

tencialne in metode pridobivanja in obdelave biomase. Udeleženci so imeli skozi predstavitev možnost postavljanja vprašanj in izražanja komentarjev. Konferenca se je zaključila z javno razpravo, na kateri so povabljeni razpravljali, kaj uspešno implementacijo obnovljivih virov energije spodbuja in kaj jo ovira. Vsak izmed razpravljavcev je podal eno ali dve točki k vsakemu vprašanju.

Naslednji dan, 25. november, pa je bil namenjen ožjemu krogu udeležencev in sicer samo partnerjem v projektu. Na srečanju smo partnerji predelali vsak vsebinski sklop posebej in izpostavili šibkosti ter podali svoje rešitve zanje. V kolikor se je pri posameznem partnerju pojavila težava, jo je le - ta opisal, odgovorni za delovni paket pa mu je odgovoril na posamezno vprašanje in ga s tem usmeril na pravo pot. Naj izpostavimo, da se je največ težav pojavilo na področju drugega delov-

Goro term 39

Goriške Opekarne

Opeka vredna zaupanja

MB 19-50 PU

Opečni bloki so izdelani v skladu z novimi spoznanji in zahtevami v gradbeništvu. Odlikuje jih visoka nosilnost, enostavna in hitra vgradnja. Bloki so sodobno oblikovani, kar omogoča hitrejšo gradnjo in manjšo porabo malte. Goro term opečni bloki imajo v primerjavi s klasičnimi bloki bistveno boljše toplotnoizolativne lastnosti. Izstopajoče toplotne karakteristike dopuščajo izvedbo zidov, pri katerih dodajanje toplotnoizolacijskih oblog ni vedno potrebno.

Goro term

Goro term 25 PU

Goro term 29 PU

www.go-opekarne.si

Arkadija

KOZMETIKA in TATOO STUDIO

- * MASAŽA
- * NEGA OBRAZA & TELESA
- * PEDIKURA
- * TATTOO & PIERCING (PO NAROČILU)

Rebeka Kosmač s.p.
Župančičeva ulica 8
(pri avtobusni postaji)
5270 Ajdovščina
tel. 040 505 835 (Rebeka)
040 217 216 (Alan)

Urnik:
od pon. do sobote
09.00 - 12.30,
14.30 - 18.00

Bon
15% popusta
do 31.12.2009

Slovenski oblikovalci v Ajdovščini

Razstavno prodajni prostor Olivija je novost v Ajdovščini (poslovni kompleks C2), ki ponuja izdelke slovenskih oblikovalcev.

Njena ustanoviteljica, oblikovalka z modnim oblikovanjem. Že med študijem se je izpopolnjevala v Helsinkih Mija Curk, se že vrsto let ukvarja

na Finskem, prejela vrsto domačih in mednarodnih priznanj. Po končanem študiju oblikovanja se je uveljavila kot oblikovalka čevljev, kasneje pa ustanovila lastno blagovno znamko usnjenih modnih dodatkov Sofia.

Osnovna ideja po predstavitvi slovenskega oblikovanja (in s tem širiti slovensko poreklo) je botrovala k odprtju razstavno prodajnega prostora Olivija.

Posebnost ponudbe je izvirnost in unikatnost ročno delanih izdelkov, ki jo združuje umetnost slovenskega oblikovanja.

V prijetnem ambientu prodajalne Olivija boste tako našli poleg usnjenih modnih dodatkov blagovnih znamk Sofia in Zelolepo še pletenine Ksenije Baraga, nakit Olge Košica in ostalo pestro ponudbo, skratka izdelki, ki so lahko lepa pozornost sebi in drugim.

mc

Trst tudi ajdovski

Ajdovščina, 29. novembra – V ajdovski kinodvorani se je po dolgem času spet odvrtela filmska predstava in dvorana je bila nabit polna (na fotografiji), celo dvakrat. Seveda je šlo za razvpiti filmček 'Trst je naš!', diplomsko delo študenta AGRFT Žige Virca, ki je tudi prišel v Ajdovščino in z nekaterimi člani filmske ekipe tudi sodeloval v pogovoru po koncu projekcije.

Pravzaprav so bili filmčki kar trije – za ogrevanje kratki film o bitki na Vojskem, ki jo je uprizorilo Društvo Triglav. Člani društva namreč, v uniformah in z ustreznimi pirotehničnimi sredstvi, gojijo uprizorjanje bitk, praviloma med partizani in Nemci. In prav eno takšnih bitk si je ogledal (v Pivki) Žiga Virc in prišel na idejo za svoj diplomski film.

Gre za simpatično parodijo, v kateri se skupina vojaških navdušencev pod vodstvom komandanta Franceta (Gojmir Lešnjak – Goje) odloči zavzeti Trst. Toda tak hobi ni všeč Francetovi ženi Mariji (Silva Čušin), tudi hčerki Mateji (Anja Drnovšek) ne, ki kot predstavnica mlade generacije ne more razumeti navdušenja svojega očeta nad partizanstvom, bitkami in Titom. Francetu stopi na pot še slovenska policija s komandirjem Branetom (Dario Varga) na čelu, ki ne dovoli več uprizorjanja bitk... Toda France je neomajen, in ko se 'Nemci' odločijo napasti Trst, se bitka za Trst zgodi ... tudi so pomočjo Mateje, ki nepričakovano poseže v dogajanje ...

V nadaljevanju filmskega dogodka v Ajdovščini so prikazali še filmček

o samem snemanju, ki je bilo po režiserjevih besedah skrbno načrtovano, zaradi uporabe pirotehničnih sredstev tudi zelo zapleteno, vendar so ga kljub nekaj dnevom slabega vremena posneli v predvidenem času. Kot statisti so nastopili prav člani društva Triglav, med katerimi je vidno vlogo odigral tudi Boštjan Lemut iz Ajdovščine, ki mu je Goje ob koncu snemanja, malo za šalo malo zares, podelil priznanje legendarnega Boška Buhe.

Vsega 27 minut dolg film 'Trst je naš!' je že pred premiero dvignil ogromno prahu, v zrak so šli ezuli, za njimi še italijanski zunanji minister Frattini, pa čeprav filma še videl ni. Žiga Virc se mu je po koncu predstave zahvalil za brezplačno promocijo, ki bi je sicer ne dosegel z običajno reklamo.

Na vprašanje, ali bi 'Trst je naš!' lahko doživel tudi celovečerno nadaljevanje, pa je mladi režiser pomenljivo odgovoril, da pride za celovečerec v pošteva Istra – gre za aluzijo oziroma aktualizacijo zadnjega kadra filma, ko Marija Franceta vpraša, ali so osvobodili Trst, pa ji mož zelo resno odgovori, da je zdaj na vrsti Istra!

E. Pelicon, foto Andrej Virc

VELRAD INŽENIRING d.o.o.

Lokavec 130 F, 5270 Ajdovščina
radovan.velikonja@velrad.si

Gsm 051 683 103

–GRADBENIŠTVO, VSE VRSTE VISOKIH IN NIZKIH GRADENJ
–IZVAJANJE NADZORA
–STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO
–ODSTRANJEVANJE CEMENTNO AZBESTNIH OBLOG (salonit)

Žogali se bodo

Otlica, 5. decembra – Prenova otiške šole se počasi bliža koncu. Potem ko je stavba prejšnji teden uspešno prestala tehnični pregled, ni bilo več ovir za izdajo uporabnega dovoljenja, tako da se bodo lahko otiški šolarji prihodnji teden že lahko žogali v novi dvorani.

Potem ko so 5. januarja letos podpisali pogodbo o prenovi otiške šole, so do konca pomladi pripravljali vsa potrebna dovoljenja, nakar so se začela tudi gradbena dela. Gradnja oziroma prenova je v grobem potekala v dveh fazah – v poletnem času so se najprej posvetili energetski sanaciji obstoječe šole – prenovili so streho, šola je dobila novo toplotno izolacijo in nov videz (novo fasado), zamenjali so tudi vsa okna. Kotlovnico na nafto je zamenjalo plinsko ogrevanje. Do prvega šolskega dne so končali vsa tista dela, da so lahko učenci in učitelji v prenovljenih prostorih osnovne šole nemoteno začeli pouk. Nato so se po-

svetili še telovadnici z osnovnim vadbenim prostorom, ki obsega 600 m² (odbojkarško igrišče nižje stopnje). Vrednost naložbe je ob podpisu znašala 1.645.568 € (ključ v roke s fiksno ceno do uporabnega dovoljenja).

Šolski okoliš Osnovne šole Otlica obsega naselja Otlico, Kovk in Predmejo. Vsa zadnja leta je šolo obiskovalo okrog 80 učencev. Šola leži tik ob historičnem jedru Otlice, ki ga oblikujejo cerkev, dom krajanov, gostinski in trgovski lokal, pokopališče. Območje je središče vsega družabnega dogajanja in je tudi izhodišče za obisk največje znamenitosti - naravnega okna in je hkrati križišče števil-

nih tematskih turističnih poti.

Otiška šola sicer ni stara, saj je bila zgrajena leta 1980. Tedaj je premogla 7 učilnic s po 41 m² površine, eno učilnico za naravoslovje (64 m²) in tri kabinete. Ni pa imela učilnic za tehnično in likovno vzgojo, bila je brez knjižnice in multimedijske učilnice. Prostor za pouk tehnične vzgoje so pridobili s prirejenem garderob, kabinet za likovno vzgojo so uredili kar s pregraditvijo hodnika in je bil brez oken ter stropa. Tudi za praktični pouk gospodinjstva niso imeli kabineta.

V tem času se je izkazalo, da je stavba, zaradi ostrih klimatskih pogojev in zasnove, neustrezno toplotno izolirana. Objekt je bil energetsko potraten. Veliko težavo je predstavljala višina večnamenskega prostora, ki ga v zimskem času praktično ni bilo mogoče ustrezno ogreti. Prav v tem prostoru so tudi telovadili, kar pa s higienskega vidika ni bilo najbolj primerno, saj je prostor hkrati jedilnica. Skratka, obstoječi prostori pač niso več zadoščali programu devetletne osnovne šole.

Zdaj teh težav ne bo več, saj so s prenovno zagotovili vse manjkajoče površine za pouk: učilnico za likovno vzgojo in tehniko s kabinetom, kabineta za gospodinjstvo in jezike, knjižnico z multimedijsko učilnico na skupno 500 kvadratnih metrih površine. Z idejnim projektom so umestili potrebne prostore v dva konstrukcijsko ločena ter hkrati povezana volumna. Novi prostori so za pol etaže zamaknjeni v primerjavi z obstoječo koto pritličja, kar je ugodno z vidika umestitve objekta v prostor. Z obstoječo stavbo bodo povezani preko podesta, iz katerega se po eni stopniščni rami spuščamo na nivo kletnih prostorov, po drugi pa v visoko pritličje. Predlagana zasnova omogoča tudi izhod na zunanje športne površine neposredno iz garderob. V telovadnici je galerija za gledalce, ki je s stopniščem povezana z glavnim vhodom v telovadnico.

E. Pelicon

AD ROMING

Najem avtodomov brez nepotrebnih komplikacij

Standardni razred
- Sezona* 90€
- Izven sezone** 60€

Višji razred
- Sezona* 110€
- Izven sezone** 80€

* od 01.05 do 31.09
** od 01.10 do 31.04

VARŠČINE NI

041 / 249-077 Branko 031 / 376 - 420 Romeo
www.avtodomi-roming.si

Beseda je most

Ajdovščina, 4. decembra - V okviru Društva Most Ajdovščina že dlje časa deluje tudi krožek kreativnega pisanja. Odločili so se, da svoje stvaritve ponudijo v presojo tudi širši javnosti.

V prostorih krajevne skupnosti Ajdovščina so tako predstavili zbornik z naslovom Beseda je most. Mentorica krožka kreativnega pisanja je profesorica Ivana Slamič, ki je v petek zbornik podrobneje predstavila. V zborniku so dela 12 avtoric, nekatere

so na prireditvi same brale svoje stvaritve (na fotografiji Vanda Žvanut), dela drugih je brala Ana Krečič. Za popestritev je poskrbel pevski zbor Večernica pod vodstvom Mirana Rustje.

ep

Kraljici Karolini v zahvalo in čast

Vrhopolje, 8. decembra - Domače Vinarsko turistično društvo Vrhopolje - Duplje se je na grandiozen način 'poslovalo' od letošnje vinske kraljice, sovaščanke Karoline Kobal, ki se ji mandat počasi izteka. V znak zahvale pri promociji vrhopoljskih in dupeljskih vin so ji namenili imeniten vinski kulinarčni dogodek.

V dvoranici gasilskega doma v Vrhopolju se ni bleščala samo njena zalata kronica, pač pa se je svetilo tudi od vseh drugih insignij, ki si jih ob svečanih priložnostih nadenejo člani Društva someljejev in predvsem vitezi vina. In teh v krajevni skupnosti Vrhopolje res ne primanjkuje. Starosti evropskih viteзов vina Jošku Ambrožiču in po stažu nekoliko mlajšemu Branku Tomažiču se je namreč pred kratkim pridružil še Janko Trošt; član druge stanovske organizacije, slovenskega reda viteзов pa je tudi Martin Krapež. Med številnimi someljeji pa imajo Vrhopoljci tudi žensko predstavnico, namreč Ireno Žvokelj. Ob dveh vinskih kraljicah, ob Karolini je bila iz Vrhopolja še kraljica zelena Janja Curk, je torej nabor vinskih imenitnežev zares imponanten. Vrhopolje so pač vinska vas, s številnimi priznanimi vinarji ... In med njimi oziroma njihovimi vini je morala, za slovo, izbirati tudi Karolina Kobal. Njen izbor so vzeli pod drobnogled člani društva in praktično vsi someljeji, povabljeni je bila tudi stroka, posebni gostje ... Vsako vino je v njemu lastnem slogu slikovito opisal in orisal profesionalni somelje Aleš Škrj iz Dupelj, skladnost vina in pripadajočega prigrizka (v zaodrju se je zanje trudil pušelj vrhopoljskih gospodinj) pa je tolmačil aktualni državni someljski prvak Sebastjan Pintar iz Vipave.

V osmih hodih so se pred vinoljubi zvrstili Nusdorferjev laški rizling, letnik 2008, ki je spremljal bakalar na belo, Žvokljev zelen (letnik 2008) se je zlil s tatarskim iz postrvi, sauvignon iz kleti Nafa je dokazal, da k pršutu ne gre le teran, nabodalca iz polente in klobase pa je nadgradil Mežnarjev syrah, letnik 2007. Organistov cabernet sauvignon (letnik 2007) je v drugem delu spremljal rostbif, grajsko rdeče iz kleti Monvi (2005) se je zlilo s presenetljivo zanimivo kombinacijo popečene suhe fige s slanino in sladko panceto, Krapežev merlot (2004) pa je uravnotežil koščke nanoškega sira s slivovo marmelado. Skratka, oratorij za brbončice in iluzija, da svet zunaj sploh ni tako krut. Sladico, pa ne sladko, namreč maskarpone s kakijsko kremo, je seveda zaokrožil muškati letnik 2008 s kmetije Tomažič. Prav Branko Tomažič, predsednik društva, se je, ko so povabljeni odložili ocenjevalne listke in svinčnike, zahvalil za vse, kar je Karolina kot kraljica vina postorila za promocijo vrhopoljskih in

dupeljskih vinarjev. »Res je, kamorkoli sem šla, vedno sem povedala, da sem iz Vrhopolja, a so že povsod in vsi vedeli za Vrhopolje,« se je pošalila Karolina, »lahko sem samo utrjevala

sloves naših vin!« Da si je Karolina za svoje kraljičino vino izbrala prav eno iz šopka vipavskih avtohtonih vin, namreč pinelo iz vipavske kleti, se ji je zahvalil Joško Ambrožič, tokrat v vlogi v.d. predsednika uprave Agroinda. Z izbranimi besedami je zares opazno delo letošnje vinske kraljice pohvalil še predsednik slovenskega društva someljejev Ivo Peršolja.

Še preden bo svoje žezlo predala naslednici, pa Karolino čaka še kaj nekaj opravil, tako kot čez celo leto, ko se je udeleževala najrazličnejših dogodkov doma in po svetu, spoznala nove kraje in ljudi in jih bogatila s svojo prikupnostjo, dostopnostjo in šarmom, seveda pa bogatila tudi svojo zakladnico izkušenj, ki ji bodo nedvomno nepozabna popotnica tudi za življenje brez diadema.

In čisto na koncu še skupinska slika z gospodično kraljico ...

Edvard Pelic

Vinska klet VIPAVA 1894 vabi, da jo obiščete v trgovini VIPAVKA, kjer boste lahko v dneh od 21. decembra dalje, med 16 in 19 uro poleg nakupov prihajajočem novemu letu nazdravili s kozarčkom penečega se vina Theodosius.

Oprostite, a moramo vam povedati, da Toyotino kakovost sedaj lahko dobite po izjemni ceni.

www.toyota.si

Toyota Verso z bogato serijsko opremo že za 16.990 €.

Avto Select, Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica, (05) 330 60 70 / 1

www.toyota.si

Avto Select, Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica, (05) 330 60 70 / 1

ODLIČNI OKUSI
za prijetno praznovanje!

Srečno 2010!

Obogatite svoje praznike z odličnimi vini in peninami vinske kleti Vipava 1894 d.d. V pestri ponudbi boste zlahka izbrali vino za vsako priložnost. Odlično vino ali penina pa je že od nekdaj tudi dobrodošlo darilo.

www.vipava1894.si

Dobro vam je tako blizu!

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

»Donne di servizio«

Ivane Bratož

Ivana Bratož je univerzitetna diplomirana sociologinja, iz Orehovice doma. Študirala je na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, kjer sedaj, ob službi, nadaljuje s podiplomskim študijem – magisterijem (smer - odnosi z javnostmi). Ivana Bratož je 22. aprila 2009 uspešno zagovarjala svoje diplomsko delo z naslovom »Donne di servizio: plačano družinsko delo«. Še več, zanj je prejela fakultetno Prešernovo nagrado. V študijskem letu 2008/2009 je bilo nominiranih več kot 50 diplomskih del, izmed katerih so izbrali 10 nagrajencev. Bratoževa je priznanje prejela na Prešernov rojstni dan, 3. decembra 2009, v okviru jubilejnega, 10. častnega shoda FDV ob tednu Univerze. Priznanje ji je podelil dekan FDV, doc. dr. Anton Grizold.

Najprej seveda čestitke. Kaj vam pomeni to priznanje?

Najlepša hvala za čestitke. Prav v čast mi je, da lahko klepetam z vami pod Latnikom - o temi, ki je v medijih še zelo malo prisotna in ki me je hkrati tako 'potegnila vase'. Seveda je vsako priznanje v življenju prijetno. Vendar pa sem nanj ponosna predvsem zaradi mojih intervjuvank – enajstih žensk, ki so bile pripravljene odkrito spregovoriti o plačanem družinskem delu v Italiji in jih v svojem delu poimenujem 'donne di servizio'. Vzele so si čas, z mano delile izkušnje o delu, občutke in mnenja ter mi zaupale marsikatero osebno zgodbo. Prav zaradi njih sem pri svojem raziskovanju tako neizmereno uživala.

Od kod ideja, da za diplomsko nalogo obdelate dokajšnjo tabu temo?

Za svoje diplomsko delo sem si vsekar želela teme, ki je primorska, družbeno aktualna, a hkrati še slabo raziskana, in kot rada pravim sama, potisnjena v neke vrste 'družbeno tišino' - vsi vemo, da obstaja med nami, a hkrati o tem ne govorimo, kaj šele da bi se s tem aktivneje ukvarjali. Tako sem se odločila, da raziščem plačano družinsko delo Primork v Italiji. Pri tem me je podprla in me v pravem pomenu besede usmerjala mentorica, doc. dr. Zdenka Šadl. Danes je plačano družinsko delo v svetu v porastu. Tako kot za vsakim uspešnim moškimi stoji uspešna ženska, tako za vsako uspešno žensko stoji uspešna varuška oz. gospodinjska pomočnica. Izraz 'donne di servizio' je bil v preteklosti zelo uveljavljen lokalni izraz za Primorke, ki so odhajale 'služit' v Italijo. V raziskavo sem vključila 11 intervjuvank, ki prihajajo iz Goriške, Krasa in Vipavske doline. Starostna struktura raziskovalnega vzorca je precej razgibana, saj je najmlajša intervjuvanka stara 24 let, najstarejša pa je dopolnila že 76 let. Vzorec je dovolj velik in reprezentativen, da mi omogoča oblikovati nekatere zaključke in ugotovitve.

Najbrž ste sebi in intervjuvankam najprej zastavili vprašanje, kaj jih žene v 'servizio'?

Seveda so me zanimali predvsem motivi odhajanja Primork na delo v Italijo, ter zakaj je to delo v Italiji cenjeno, v Sloveniji pa velja še vedno

za 'umazano'. Del odgovora na zadnje vprašanje zagotovo tiči v sami tradiciji in dolgi zgodovini plačanega družinskega dela v Italiji - v nasprotju s Slovenijo, kjer najmanjše gospodinjskih pomočnic in varuških prihaja v ospredje šele v zadnjih letih, ko narašča trend 'dolgi delavnikov'. Intervjuvank pa poudarjajo tudi razlike v kulturi. Italijanke naj bi bile že po 'naravi' bolj 'pogospodene'.

Zaslужek je eden ključnih dejavnikov, ki je 'donne' pripeljal do iskanja dela na italijanski strani. Delo je sproščeno, ostane pa jim še dovolj časa za lastne družine. Delo v Italiji jim omogoča tudi neke vrste umik iz lastne hiše in monotonosti vsakdanjega življenja. Še več, iz Trsta in Gorice, poleg materialnih dobrin, prinašajo tudi nekatere moralne in socialne vzorce, s katerimi se srečujejo v družinah, za katere delajo.

Bi lahko potegnili tudi kakšno vzporednico z znamenitimi aleksandrinkami?

Neformalno reproduktivno delo Slovenk v Italiji je znano že iz druge polovice 19. stoletja, ko slovenske ženske in dekleta z Goriškega in Krasa niso odhajale na delo le v Egipt, temveč so se zaposlovale tudi v velikih italijanskih mestih. V obdobjih revščine je bil to pomemben ali edini vir denarja za številne družine, hkrati pa je ta dohodek ženskam omogočal večjo ekonomsko neodvisnost. Delo primorskih 'donna' je zelo razširjen družbeni fenomen, čeprav statistični podatki ne obstajajo. Ker gre za delo na črno in ženske niso uradno prijavljene kot delavke, je njihovo število praktično nemogoče preveriti. O plačanem gospodinjskem delu, ki ga Primorke 'prodajajo' čez mejo, se v javnosti praktično ni govorilo. Izjema je bila desetdnevna vojna za Slovenijo, ki je pomenila pet minut slave za primorske gospodinjske pomočnice. Izbruh vojne napetosti v Sloveniji je povzročil, da se je za dobrih deset dni na tisoče tržaških družin znašlo v neprijetnem položaju – ostale so namreč brez nepogrešljivih (slovenskih) hišnih pomočnic. Vendar pa je njihova javna prepoznavnost s koncem vojne in vzpostavitev mirnodobnega stanja zelo hitro potihnila na italijanskem trgu 'črne delovne sile'.

Se delo pri različnih družinah kaj bistveno razlikuje?

Večina intervjuvank v družinah svojih delodajalcev predvsem lika / pospravlja oz. čisti stanovanje, včasih tudi pere perilo, le nekatere pa tudi kuhajo. Večina intervjuvank sicer nikoli ni opravljala dela varuške (pri nekaterih družinah so bili otroci že odrasli), je pa iz nekaterih odgovorov razvidno, da so si raje poiskale takšno delo, kjer ni bilo varstva in vzgoje otrok, predvsem zaradi velike odgovornosti, ki jo to delo prinaša. Na podlagi intervjujev pa lahko trdim, da varuške nikoli nimajo večjih težav, da bi se starši pretirano 'vtikali' v vzgojo in jim jo v precejšnji meri prepuščajo, kar kaže na veliko zaupanje. Šest izmed vseh intervjuvank pa je pri svojem delu v Italiji že skrbelo za starejše. Tu ne gre za klasično oskrbovanje in nego starejših (kot npr. v domovih za ostarele), temveč predvsem za manjšo pomoč pri samostojnem življenju (poleg gospodinjskih opravil tudi pomoč pri oblačenju, včasih pri pripravi hrane, itd.). Predvsem pa je pomemben vidik družinja in spremstva – starejši imajo ob prisotnosti nekoga, ki mu zaupajo, občutek varnosti, kar pomembno vpliva na njihovo dobro počutje. 'Donne di compagnia' (izraz se med gospodinjskimi pomočnicami v Italiji uporablja za t.i. družabnice starejšim) so v Italiji pogost pojav, razlogi za to pa so večplastni. Eden izmed ključnih je slabo razvita socialna mreža domov za ostarele ter dolgi delavniki, ki ženskam onemogočajo, da bi poskrbele za ostarele člane svoje družine. Pri intervjuvankah, ki so delale s starejšimi in so jim bile poleg gospodinjskih opravil tudi za družbo, se izraža občutek napora, fizične in psihične utrujenosti, ki ga prinaša takšno emocionalno delo.

Predvidevam, da dobijo denar kar na roko ...

Na podlagi svojega raziskovanja lahko trdim, da gre pri fenomenu gospodinjskega dela primorskih žensk v Italiji za plačano delo na črno. Vse intervjuvank so o tem govorile sproščeno, brez zadrege in pravijo, da niso imele pri prestopanju meje zaradi tega nikoli večjih težav. 'Donne' niso formalno zaposlene in so plačane sproti, glede na urno postavko, ki jo določijo same, na podlagi dogovora z delodajalci. Pri določanju svoje urne postavke se opirajo predvsem na 'govorice' oz. na pogovore z ostalimi 'donna'. Njihovo delo je (glede na razmere na trenutnem trgu dela v Sloveniji) relativno dobro plačano, v povprečju od 6 do 8 evrov, v nekaterih primerih pa tudi od 9 do 10 evrov. Višina urne postavke je enotna in običajno ni odvisna od tipa del, ki jih opravljajo, ali kot pravi ena izmed intervjuvank: »Ura je toliko, ne glede na to, kaj sem delala; ali likaš, pucaš, pereš, ali pa si samo za družbo«.

Drugi postavk, recimo jim 'sindikalne', najbrž ne dobijo plačanih ...

Večina intervjuvank opravlja svoje

delo gospodinjske/družinske pomočnice hkrati v več različnih gospodinjstvih. Večina gospodinjskih pomočnic dela po 5 – 6 ur dnevno. Nobena izmed mojih sogovornic nima plačanih potnih stroškov. Nekatere sicer omenjajo, da so jim delodajalke včasih plačale mestni prevoz (kupile so jim, kot same pravijo, 'listke' za tramvaj, s katerimi so imele potem plačan prevoz v Trstu). Za malico si lahko vzamejo odmor, če želijo. Načeloma pa si vse lahko vzamejo čas za kavo in za prigrizek, ki ga poiščejo v 'delodajalčevem hladilniku'. Sistem nagrajevanja ni vzpostavljen, vendar pa vse moje sogovornice občasno prejmejo določeno nagrado, lahko finančno, v večini primerov pa materialno. Ne gre za velike vrednosti, gre bolj za neke vrste pozornost, simbolično nagrado. Dve izmed intervjuvank sta ob 20. letnici dela v družini za darilo prejeli celo dragocena prstana.

Prag zaupanja delodajalcev oziroma delodajalk mora biti izredno visok, saj imajo 'donne' dostop, na eni strani do dragocenosti, po drugi strani pa tudi do intimnosti, morda celo skrivnosti.

Čisto vse sogovornice odgovarjajo, da jim v družinah, kjer so 'zaposlene', popolnoma zaupajo. Prepuščajo jim tudi precejšnjo mero svobode pri delu. V moji raziskavi se kot specifičnost pokaže prav izjemno zadovoljstvo z delom. Gospodinjske pomočnice prevzemajo vlogo zaupnic, prijateljic oz. oseb, ki jim delodajalci lahko potožijo o svojih tegobah in z njimi delijo svoje lepe in tiste malo manj lepe življenjske trenutke in zgodbe. Opazna je samopercepcija 'donna' kot 'novih družinskih članov'. Bližina in relativna propustnost slovensko - italijanske meje (če imamo v mislih Šavrinke, 'jajčarice' oz. 'švercerke') ima precejšen vpliv na sodobno doživetje odnosa 'gospa - gospodinjska pomočnica'. Primorke so danes v italijanskih gospodinjstvih verjetno tudi zaradi tega sprejete na tako domač način.

So imele ženske tudi kakšne negativne izkušnje, če morebiti delodajalke niso bile zadovoljne za opravljenim delom?

Ne, nobena ni doživela nikakršnih sankcij ali nezadovoljstva nad opravljenimi delovnimi nalogami.

Intervjuvank na splošno menijo, da Slovenke v Italiji veljajo za zelo delavne, poštene in zaupanja vredne in je to ključni dejavnik, da so tako iskana delovna sila. V zadnjem času je v Italiji veliko Filipink, Poljakinj, Romunk, Rusinj, Srbkinj in predstavnic drugih 'vzhodnjaških' in 'južnjaških' držav, ki iščejo delo gospodinjskih/družinskih pomočnic. Vendar pa jim italijanske delodajalke ne zaupajo in niso zadovoljne z njihovim delom. Italijanskih ponudnic takšnega dela pa naj bi bilo zelo malo. 'Slovenskosti' oz. nacionalnosti torej ne ocenjujem kot ovire, prej kot prednost pri iskanju dela čez mejo. Poleg dolge tradicije primorskih 'donna' v Italiji je lahko eden od vzrokov za takšno stališče tudi dnevna migracija - odnosi z delodajalci so boljši kot v primeru gospodinjskih pomočnic iz revnejših držav, ki so v gospodinjstvih večinoma 'zaposlene' kot 'live - in' gospodinjske delavke in skrbnice, torej živijo v družinah delodajalk. Nadalje menim, da si poskušajo 'donne' s percepcijo sebe kot boljše, bolj zaupanja vredne v primerjavi z gospodinjsko pomočnico iz vzhoda, postaviti večjo vrednost. Gre za tiho vzpostavljanje statusnega položaja.

Kako pa na 'servizio' gledajo sonarodnjaki oziroma okolje, iz katerega 'donne' izhajajo?

Ko sem mojim intervjuvankam na samem začetku razložila, da bodo vsi

njihovi podatki oz. odgovori ostali zaradi objektivnosti raziskovanja anonimni, so mi čisto vse odgovorile v stilu: »Nimam kaj skrivati. Vsi vemo, da to delo obstaja in ni me sram.« Mislim, da takšne izjave veliko povejo o tem, kako dojemajo odziv okolice. Pravijo tudi, da na meji nikoli niso imele težav s cariniki niti niso imele težav v mestu s t.i. 'financarji' oz. italijanskimi policisti, za katere se je govorilo, da naj bi jih zaradi dela na črno nadzirali. Menijo, da je to delo koristno tako zanje, saj bi marsikatera 'donna' brez službe v domačem kraju pomenila 'finančno breme' za občino, hkrati pa Italijani nimajo interesa, da bi jim 'nagajali', saj imajo od njih koristi. Zaradi slabo razvitih mrež vrtec in domov za ostarele učinkovito rešujejo 'izpad' državne pomoči na tem področju. Ker gre pri 'donna' za dnevne migracije, z njimi nimajo nobenih večjih dodatnih stroškov, kot je stanovanje, vrtni za otroke, sociala, ipd, kot je primer pri priseljenkah. Nenazadnje, niti pokojnine jim ni potrebno plačati.

Tudi v svojem domačem kraju ni nobena naletela na negativen odziv okolja. Kot sem že omenila, je tu eden od dejavnikov predvsem tradicija tega fenomena. Za raziskovanje ostalih dejavnikov bi bilo zanimivo opraviti podobno raziskavo tudi na slovenskem mejnem območju z Avstrijo. Zanimivo bi bilo primerjati, ali je tudi pri njih zaznati tako pozitivno občutenje plačanega gospodinjskega dela in svojega položaja, ki v moji raziskavi ne kaže na nikakršen občutek 'podčasti' (svojega dela 'donne' ne dojemajo kot manjvrednega in se v primerjavi z delodajalkami počutijo enakovredne).

Kako pa se dobi 'servizio' v Italiji? Preko oglasov, obstajajo kakšne agencije?

Socialno omrežje primorskih 'donna' je ključnega pomena pri iskanju 'zaposlitve' v Italiji; tu mislim tako na omrežje sorodnikov in prijateljev, omrežje ostalih žensk, ki opravljajo podobno delo, ter omrežje družin (delodajalčevi sorodniki in prijatelji), kjer so te ženske zaposlene. Vse intervjuvank navajajo, da je pri iskanju gospodinjskega dela v Italiji ključno ustno priporočilo. Čeprav intervjuvank poznajo kar nekaj žensk, ki prav tako hodijo delat v Italijo in si deloma tudi pomagajo pri iskanju služb oz. novih delodajalk, pa se med seboj ne družijo veliko. Vendar pa se pri intervjuvankah, ki na delo odhajajo z avtobusom, kaže neke vrste 'kolektivni duh', občutek pripadnosti skupini z enakimi izkušnjami.

Se recesija pri plačanem gospodinjskem delu v Italiji že pozna?

Zagotovo se pozna. Težko pa rečem v kolikšni meri, ker žal nimamo sistemov, s katerimi bi to lahko merili. 'Donne' namreč niso v nobenem seznamu vodene kot zaposlene, gre za delo v področju sive ekonomije. Je pa to delo je stalnica, ki ima svojo dinamiko – povpraševanje in najem plačane gospodinjske pomoči v Italiji se spreminja glede na posamezna zgodovinska oz. družbena obdobja. Glede na to, da se tako v Italiji kot v Sloveniji družbeni status niža, bo zanimivo videti, če bodo Italijanke manj najemale slovensko plačano gospodinjsko pomoč ali pa je ta fenomen pri njih že tako ukoreninjen, da ga bodo ohranile - ne glede na zniževanje socialnega statusa. In seveda, ali se bodo mlade slovenske 'donne' (v času gospodarske krize in pomanjkanja delovnih mest v Sloveniji) podajale na italijanski trg. To bo pač pokazal čas in morda bo to tudi priložnost za še kakšno diplomsko oziroma raziskovalno delo.

Slovenski evharistični kongres 2010 (nadaljevanje)

Namen Slovenskega evharističnega kongresa

Napoved SEK je bila s strani slovenskih škofov podana na praznik Božje Matere Marije, 1. januarja 2009.

Evharistija
Božji dar
za življenje

Takrat je bila uvedena tudi priprava na kongres, katerega geslo je bilo povzeto iz zadnjega mednarodnega evharističnega kongresa: Evharistija – Božji dar za življenje. Po priporočilu naših škofov naj SEK ne bi bil le enkratni dogodek, ampak dogajanje za evharistično preno in poglobljeno pripravo s ciljem, da bi v redni in dejavni udeležbi pri mašni daritvi v Božji besedi dobivali luč, v evharističnem kruhu pa moč za polno osebno, družinsko in župnijsko krščansko življenje ter vedno bolj postajali dar

za življenje sveta. Namen kongresa je torej poživitev verskega življenja ob evharistični skrivnosti, ki je vir in vrhunec krščanskega življenja. Veliko je vzrokov, da pastoralna prenova, ki smo si jo obetali od Plenarnega zborra Cerkev na Slovenskem ni zažive-la, kakor je bilo upati in pričakovati (upad nedeljnikov in prejemanja zakramentov, izreden porast izven zakonskih skupnosti, pomanjkanje duhovnih poklicev ...). Morda pa je eden od pomembnih vzrokov tudi to, da nismo vsega povezali z evharistično preno.

Kongres bo po odločitvi Slovenske škofovske konference (SSK) potekal v nedeljo 13. junija, deset dni po slovesnem prazniku sv. Rešnjega Telesa in Krvni našega Gospoda Jezusa Kristusa in dva dni po slovesnem prazniku Srca Jezusovega in sklepu leta duhovnikov. Za kraj kongresa je izbrano mesto Celje. Slovenska škofovska konferen-

ca je potrdila predlog pripravljalnega odbora, da bo kongres na nedeljo, ki je prvi dan tedna in dan evharistije, kar je tudi eden izmed namenov kongresa, namreč vrniti nedelji duhovno vsebino. To bo romanje k skupnemu obhajanju in čaščenju svete evharistije. Ker je nedeljska evharistija privilegirana kraj obhajanja, bi bilo povsem napak, če bi obhajali SEK na soboto ali kak drug dan. Četudi velja, da so vsi dnevi Gospodovi, je vendarle nedeljsko obhajanje Gospodovega dne in evharistije središče življenja Cerkev.

13. junij 2010 naj bo 'slovenski Emavs', ko bomo po njem z večjim veseljem in zavzetostjo oznanjevali bratom, da Kristus živi v nas ter po nas deluje. S skupnim hvalospevom slovenskih vernikov naj bi vnovič ustoličili v našem življenju Njega, ki je sonce naše vere ter vir in vrhunec vsega našega življenja. (se nadaljuje)

Jurij Rosa

Dušan Jakomin o Jakobu Ukmarju

Letošnji, že 19. tradicionalni adventni večeri v organizaciji Kluba krščanskih izobražencev Ajdovščina, so posvečeni letu duhovnikov in se odvijajo v Škofijski gimnaziji Vipava. Gosť prvega večera je bil gospod Dušan Jakomin – biseromašnik, ki je že 56 let kaplan za Slovence v Škednju pri Trstu.

Dušan Jakomin je neutrudni kulturni delavec, glasbenik, publicist, ki se posveča tisku in medijem, organizator razstav, literarnih večerov, predavanj in koncertov. Je ustanovitelj škedenjskega etnografskega muzeja, ki izvaja tudi založniško dejavnost. Gospod Jakomin je zaveden slovenski duhovnik, ki s svojo karizmo ohranja slovenski jezik na tržaškem. Za to ni čudno, da ga tamkajšnji mediji označujejo kot tržaškega Čedermaca.

In kdo je Jakob Ukmar, o katerem nam je gospod Jakomin spregovo-

ril v prvem adventnem večeru? V prvi vrsti je bil duhovnik, rojen na Opčinah leta 1878 in umrl leta 1971. Bil pa je tudi filozof, teolog in poliglot. Doktoriral je na Dunaju. Poleg znanja številnih evropskih in orientalskih jezikov je znal brati celo klinopis. V vseh režimih je bil preganjan. V času Avstroogrske je bil zaprt zaradi panslavizma, pod fašizmom zaradi slovenskega nacionalizma. Po vojni so ga komunisti, ko je bil poslan birmovat v Istro, pretepli skoraj do smrti, in ga nato zaprli, ker naj bi bil fašist. Tudi od tedanjega škofa Santina je v Trstu doživel razrešitev in obtožbe, da je komunist. Škof Santin se mu je za to dejanje kasneje opravičil. Lahko rečemo, da je bil Jakob Ukmar izreden človek, ne samo tržaška, ampak tudi velika slovenska osebnost. Bil je mož odpuščanja, ljubezni, ponižnosti in molitve, zvest svojemu poklicu, zanj noben človek ni bil sovražnik ali nasprotnik. Številni govorniki so na pogrebu v slovenščini in italijanščini govorili, da je umrl svetnik. Prav pred kratkim je bilo v Rim predano obsežno gradivo, potrebno v postopku za njegovo beatifikacijo. In to nalogo je kot voditelj postopka zaključil gost večera gospod Jakomin, ki je z monsignorjem Jakobom Ukmarjem skupaj preživel 17 let in sedaj vredno nadaljuje njegovo delo.

Ta petek, 11. decembra, smo vabljeni na drugi adventni večer, ko nam bo dr. Primož Krečič spregovoril o 'liku duhovnika danes', v petek, 18. decembra, pa bomo gostili gospoda Jožeta Možina s temo 'duhovnik in mediji'.

Niko Ličen

Skriti zakladi Planine!

Dedki in babice so nam pripovedovali o legendi - o dekli in volu, ki naj bi ju med spravljanjem sena nekje pri Senožetih požrla 'zgo-neča jama'. Kaj je res in kaj ne? So perice v Honicah na drugi strani Planine res našle kite deklice in roge vola? Ali na Planini res obstaja tudi drugi - podzemni svet?

Društvo gospodinj z dramsko skupino Planina nad Ajdovščino je

odkrila skriti zaklad in ga bo z veseljem delila z vami - v nedeljo, 13. decembra ob 17,00 v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini.

Na prireditvi bo predstavljen avtorski dokumentarni film, naslovljen Skriti zakladi, dramska skupina bo uprizorila tematsko veseloigro Ljubljana doma, kdor ga ima! Zapel bo ženski pevski zbor Društva gospodinj Planina pri Ajdovščini ob spremljanju mladih kitaristov in še in še ... Med drugim vam bodo planinske gospodinjke postregle tudi s kavo, narejeno iz posušenih fig (kot so jo včasih kuhale in s še čisto toplimi metriskimi piškoti. Gre za tretjo ponovitev, zadnjič je bilo to. Fotografiji Blaža Rose sta stave na Planini.

Mateja Česen

Klimavidic d.o.o.

Pot v Žapuže 12, Ajdovščina

Tel.: (05) 36 80-210, fax: 36 80-211, GSM: 041 611-071

Novo! **MITSUBISHI ELECTRIC**
FD SERIJE

- NAJTIŠJE DELOVANJE
- NAJBOLJŠI IZKORISTEK TRENUTNO NA TRŽIŠČU (COP 5,25, EER 5,15)

Panasonic

TOPLOTNE ČRPALKE,
v vseh možnih izvedbah,
po vaših potrebah in željah.

Montaža in obnova toplotnih črpalk.

Zaupajte tradiciji

SERVIS IN MONTAŽA
HLADILNIH NAPRAV;
HLADILNE KOMORE,
ZAMRZOVALNE
SKRINJE, HLADILNIKI,...

Možnost nakupa na obroke!

KONČNO SPET PRAVA

GOSTILNA

»PRI MILANU«

na Žagi

v Budanjah

- * srečanja kolektivov
- * silvestrovanje
- * novoletna zabava
- * poroke
- * obletnice
- * birme, obhajila...

OB VIKENDIH IN PRAZNIKIH ŽIVA GLASBA
Urnik: pon., torek, sredo od 12. do 22. ure
petek, sobota, nedelja od 12. do 24. ure
torek zaprto

Rezervacije in informacije na GSM 041 357 775

Sanje in resničnost, ljubezen in pogum

Kot v snu mi v ušesu še vedno zvenijo imena: Makalu ... Manaslu ... Lotse ... Mount Everest ... Kangčendzenga ...

Najprej je opaziti nenavaden mir, kakor sprejetost vsega in vsakogar, zlitost s svetom, ki jo seva v prostor ta naš izjemen alpinist. Dvorana na Lozicah, napolnjena do zadnjega kotička – bilo nas je čez sto! – v prijetnem pričakovanju. Viki Grošel nas je v petkovem večeru za prekrasno uro odpeljal iz Lozic naravnost v Himalajo – v neznano, osupljivo, nenavadno lepoto. Iz podobe v podobo nam je odkrival izčiščen svet: ko med človekom in naravo ne stoji ničesar. Samo pogum in misel – in človek se

dotakne 'strehe sveta'.

Alpinist, ki je osvojil deset od štirinajstih osemtisočakov na tej naši obli, je skromen in topel človek. Prvi Slovenec, ki se je povzpел na vse najvišje vrhove kontinentov. Živo in barvito je pred nami in z nami razpletal niti svoje zadnje knjige – Everest – sanje in resničnost: zgodbe o vzponih, o izzivu vrha sveta, svojih soplezalcih, poskusih, uspehih in neuspehih, nepredstavljenih naporih. Fotografije plezalcev, ki so le majhne pike v ledu in skalah, tako zgovorno pričajo, ka-

kšne dimenzije in razdalje so to: človek, na takih odpravah 'prepuščen na milost in nemilost' goram, in z njim neuklonljiv duh. Neomajna vztrajnost, preseganje bolečine, popolna pozornost naravi. »Ni samo narava ta, ki sem nam noče uklanjati. Tudi človeško življenje je neobvladljivo, a morda nas prav širna naravna prostranstva najlepše in najbolj spoštljivo opozarjajo na vse, kar nas presega.« (A. de Botton, Umetnost potovanja).

In vendar, kot s ponosom in zanosom govori o vzponih in himalajskih gorah, z enako ljubeznijo in toplino pripoveduje o tamkajšnjih skromnih, preprostih ljudeh, ki so se mu v tridesetih letih 'druženja s Himalajo' za zmeraj zalezli v srce. Tako zelo, da s svojim prijateljem že vrsto let pomagata družini preminulega šerpe. V takem duhu smo za otroke preminulega Tomaža Humarja, Vikijevega prijatelja, lepo vsoto zbrali tudi poslušalci tega predavanja v organizaciji društva Zdravljica – hvala vsem!

Za sprostitev smo Vikija povabili še v loziški hram, da spozna še 'našo Himalajo': truda polni vinogradniški roki uspe prav tako kdaj 'doseči vrh' z avtohtono kapljico – še posebno tisti 'vrh dobre volje'. Vikija smo tako vzeli kar za svojega, zato: dobrodošel in navsvidenje še kdaj!

Ana Marija Lipovž

Frajtonarce na Otlici drugič

Po dolgotrajnih in skrbno načrtovanih pripravah smo v soboto, 7. novembra, v dvorani na Otlici odprli drugo srečanje prijateljev frajtonarce.

polnoma uspelo. Na odru se je zvrstilo 14 fantov in deklet, ki jih je 'kelnarca' Sabina predstavila občinstvu in hkrati izbirala muzikanta za igranje na njeni ohceti, ki jo je obljubljala že v sami igri. Sabina se na koncu ni mogla odločiti za najboljšega, zato je na ohcet kot muzikante povabila vse in to po načelu 'če je šou bik, nej gre še štrik' ter v dvorani požela gromek aplavz.

Po obveznem delu je sledilo še 'gorjansko martinovanje' s postrežbo zelja in klobas, štrukljev in uvoženega vina. Za dobro in sproščeno vzdušje pa so skrbeli harmonikaši, ki se jim je na odru pridružila še kitara in bariton, tako da se je prireditev zavlekla pozno proti jutru.

O kvaliteti igranja mladih harmonikašev ne gre izgubljati besed, saj so še enkrat dokazali, da so pravi mali doktorji harmonikarskih tipk. Razveseljuje predvsem udeležba mladih fantov in deklet, ki radi igrajo ta instrument, ki je včasih veljal za priljubljenega pri bolj preprostih ljudeh. Danes skoraj ni več pravega žura brez harmonike tudi pri mladih.

Torej, drugo tradicionalno srečanje prijateljev frajtonarce na Otlici je popolnoma uspelo in poplačalo trud organizatorjem in obiskovalcem, ki so napolnili dvorano. *Miran Krapež*

Ker nam ni vseeno

Mnogi, ki ob stiski bližnjega ne morete ostati ravnodušni, ste se nam v nedeljo, 29. novembra, pridružili v domu krajanov v Budanjah na prireditvi Ker nam ni vseeno, namen katere je bil zbrati sredstva za pomoč pri reševanju stanovanjske stiske invalidov Janka Černigoja in Tomaža Pračka ter njegove družine. Prireditev sta organizirala Območno združenje Rdečega križa Ajdovščina in krajevna skupnost Budanje.

V ansamblu Lajna skupaj s prijatelji igra tudi Janko Černigoj.

Janko in Tomaž sta zgled optimizma in poguma tudi po tem, ko se jima življenje v trenutku spremenilo. Za občna in neutrudna posameznika je v tipu vsaka stopnica postala nepremagljiva ovira. Tomaž po hudi delovni nesreči okleva v Inštitutu za rehabilitacijo invalidov Soča v Ljubljani, vendar kot pojasnjujejo zdravniki, ni upanja, da bo še kdaj hodil. Vsak konec tedna rad pride v domačo oskrbo, k ženi in otrokoma, a do njegovega stanovanja v Ajdovščini vodi kar 75 stopnic. Ker je po starših podedoval parcelo v Budanjah, ki je primerna

za gradnjo, bi si rad postavil pritlično montažno hišo, tako da bi se lahko svobodneje gibal. Glede na skromne dohode družine pa je vprašanje, kdaj se mu bo želja lahko uresničila. V Območnem združenju RK Ajdovščina bi mu radi pomagali, da bi za začetek parcelo komunalno opremil in postavil temelje, kasneje pa si bo lahko pomagal s prodajo stanovanja.

Janko, danes je star 35 let, je pred 17 leti po nesreči z avtomobilom postal invalid. Čeprav po starosti ne bi več sodil v Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava,

so ga tam lepo sprejeli in spoznal je veliko prijateljev. Pomagali so mu, da je počasi uresničil svoji veliki želji – opravil je šoferski izpit in najel manjše stanovanje. Uredil si ga je tako, da se lahko v njem neovirano giba in opravlja vsa gospodinjstva dela. Letos spomladi pa ga je lastnik, Ministrstvo za obrambo, obvestil, da bo stanovanje prodal. Izklicna cena je bila 29.300 evrov. Ker bi težko našel primernejše stanovanje zase, je Janko najel kredit za dobo 15 let in le tega odkupil, vendar bo z invalidsko pokojnino težko shajal. Če stanovanja ne odkupi, ne ve, kje bo našel nov primeren dom. V skrajnem primeru bi mu ostala le pot v dom za starejše.

Obema bi v Območnem združenju RK Ajdovščina radi pomagali, zato se v svojem in tudi v njenem imenu zahvaljujemo vsem obiskovalcem, ki ste do zadnjega kotička napolnili dvorano v Budanjah in darovali zanju. Hkrati bi se za njihov prispevek radi zahvalili tudi vsem nastopajočim, skupinama Lajna in Marc Family band ter dramski skupini iz Podnanosa, Ljubu Žgavcu iz Medija d.o.o., ki je prireditev brezplačno posnel, Juriju Ferjančiču, ki je brezplačno poskrbel za ozvočenje, vsem, ki so nam priskočili na pomoč pri pripravi prireditve, in sekretarki Maši Jež, ki nam je kljub odsotnosti veliko pomagala z izkušnjami iz prejšnjih akcij.

Verjamemo, da bomo konec marca, ko nameravamo akcijo Ker nam ni vseeno zaključiti, z zadovoljstvom opazovali njene sadove. Do slej smo tudi s pomočjo Inštituta za varstvo Lozej iz Ajdovščine in Rdečega križa Slovenije zbrali 12.000 evrov, Medobčinsko društvo invalidov Goriške pa Tomažu nudi brezplačen prevoz na zdravljenje

v Ljubljano in pomoč pri vračanju in odhajanju iz stanovanja. V prihodnje vabimo tudi vse, ki bi v teh prazničnih dneh radi podarili darilo, ki bo resnično seglo do srca, da se pridružite naši akciji. Obenem vam želimo vesele in mirne božične praznike ter sreče polno novo leto.

OZRK Ajdovščina

Podplatano
ALUNO d.o.o.
Cesta IV. prekomorske 61, 5270 Ajdovščina, tel. 040 238 482

NOVO
V VIPAVI
GLAVNI TRG 6

Čevapčiči
• mešano svinjsko in goveje meso v lepljaji, z prilogo
• goveje meso v lepljaji, z prilogo

Pleskavice
• mešano svinjsko in goveje meso v lepljaji, z prilogo
• goveje meso v lepljaji, z prilogo

Ražnjiči
• mešano svinjsko in piščančje meso v lepljaji, z prilogo

Klobase
• potence v lepljaji, z prilogo

Zrezek
• svinjsko meso v lepljaji, z prilogo
• goveje meso v lepljaji, z prilogo
• piščančje meso v lepljaji, z prilogo

Priloga: kisle kumarice, ajvar, žemba in sirni namaz

Pomfrit
• pražen krompirček z prilogo

Odmev srca in burje Alenke Skupek

Zemono, 4. decembra - Alenka Skupek, učiteljica iz Podnanosa, je v čarobnem podzemlju zemonskega dvorca predstavila svojo pesniško zbirko z naslovom *Odmev srca in burje*. Scenografija in dramaturgija, pa glasba za povrh, predvsem pa seveda osebna izpoved avtorice, so prostor nabile s čustvenostjo in ganljivostjo. Ko se ozračje, po zdravici prvencu na pot, razelektrilo, se je vendarle našlo nekaj minut za sproščen klepet.

Pa 'začniva pri Homeri', od kod naslov?

»Naslova za zbirko, ki je nastajala skoraj dve desetletji, nisem izbrala naključno. Iz vsebine zbirke se bodo

po ljubljani Vipavski dolini razlegli odmevi redko uporabljene in zelo zahtevne pesniške oblike - soneta z odmevom. Zato se 'odmev' več kot upravičeno nahaja v naslovu zbirke.

Kako to, da se, krepko poldrugo stoletje po Prešernu, še vedno posvečate prav sonetu?

»Za sonetno obliko, in še posebno za njegovo najtežavnejšo inačico (soneta z odmevom ali eho soneta), sem se odločila zato, ker imam zelo rada nove izzive in s tem preizkušam ne samo lastne zmožnosti, ampak tudi jezikovne (z)možnosti slovenskega jezika, njegov zven in pomen. Saj kot pravi dr. Boris A. Novak "zven mora pomeniti in pomen mora zveneti". Raziskovanje jezikovnih (z)možnosti me preprosto veseli. Je pa res, da tako zahtevne sonetne forme ni mogoče kar 'stresati iz rokava'. Glede na to, da formalno nikoli nisem študirala slavistike, pač pa razredni pouk, niti ni čudno, da je zbirka nastajala toliko časa.«

Srce je v naslovu zbirke nekako samoumevno?

»Tako kot diamanti ležijo globoko pod zemljo in je do njihovega sijaja mogoče priti le z bolečim brušenjem, tako je tudi do iskrene pesmi mogoče priti le z globokim kopanjem po lastni notranjosti. In kot pesnica sem morala kopati globoko po sebi in razbrazdati lastno srce do bolečine. Kajti vsakokrat, ko katerakoli pesnica objavi svoja najgloblja čustva in razmišljanja v upesnjeni obliki, se pokaže pred poslušalci ranljiva in razgaljena do svojega človeškega bistva. Dovolj se spoznati do najmehkejšega človeškega jedra. To pa zahteva veliko poguma, (samo)analiziranja in priznavanja lastnih čustev in napak - najprej sami sebi, potem pa še svetu. In s tem se

vsaka pesnica pred bralci izpostavi in to na nek 'trpko - sladek' način utegne boleti.«

Tretja beseda iz naslova je burja. Najbrž ne nepričakovano?

»Kot ponosni Vipavki mi je burja dodelila 'dvojnost' duše, ki je hkrati močna, trdna, uporna, istočasno tudi polna nežne ženske miline, ter ker mi burja kot pesnici pomeni edinstven simbol za notranjo svobodo, ki je navadno pesniki, razklani med 'želim, smem in moram' nikoli ne morejo doseči.«

Pesniška zbirka Alenke Skupek je razdeljena v pet razdelkov, v prvem gre za zelo intimno, osebno in hkrati univerzalno sporočilnost o ljubezni. Najprej o ljubezni žene do moža Iva, potem pa o materini ljubezni do sina Alena. Pri slednjem gre za globoko izpoved o materinem boju, ko je morala svojemu sinu - edincu zavestno dati 'osvoboditev' na poti v samostojno življenje, da bi se lahko sinova duša dokopala do izpetja njegovih lastnih želja in ciljev.

Takšna odločitev / ločitev pa gotovo ni bila lahka?

»V življenju sem prestala veliko hudega, zaradi zdravstvenih težav pa me veliko hudega še čaka. A imela sem eno samo veliko srečo - bila sem, in sem še vedno, neskončno ljubljena ... od svojih najdražjih in najožjih družinskih članov. Hvala jim za vso ljubezen in podporo v težkih časih. Moji najbližji so mi pomagali, da nisem pozabila, kako lepo diši življenje.«

Vem, da so vam pesmi enako dragi in krivično je spraševati, katera najljubša, pa vendarle?

Zelo mi je pri srcu sonet z naslovom Domov. Porodil se mi pred mnogimi leti, ko sem se po več mesecih neuspešnega zdravljenja vračala domov iz Ljubljane in se mi je na vrhu Rebrnice odprl prekrasen pogled na domačo vas in na domačo hišo. Takrat mi je zagrlo srce. Po vsem hudem se ponovno vračam ...

Vaših priložnostnih sonetov so deležni že mnogi, pa naj je šlo za rojstne dneve, obletnice, zanimive dogodke. Tudi sicer ima sama izdaja pesniške zbirke izrazito domačesembijsko noto?

»Zbirko je z ilustracijami obogatila domačinka Nika Božič, ki oblikovno študira v Benetkah. Bila sem ji osmošolska učiteljica. Veseli me, da zbirka istočasno tudi njen 'likovni talog'. Zahtevno računalniško obdelavo in pripravo na tisk je profesionalno opravil Borut Bizjak iz podjetja Boro d.o.o. Podnanos, lektorstvo pa kolegica, prof. Vida Trošt Vidic, rodu prav tako iz Podnanosa. Bolj me na pesniško zbirko sem ponosna na to, da sem skupaj s sooblikovalci knjige dokazala, da je v majhni vasi s prostimi idejami mogoče opraviti veliko delo za promocijo kraja in občine.

Večer na Zemonu so zaokrožile sopranistka Darja Resnik Debevc, pianistka Klara Koradin in program Mateja Česen.

E. Pelicor

Miklavžev koncert

Koncert vipavskih tamburašev v nedeljo je bil brez dvoma glasbeni dogodek, ki bi ga bilo res škoda zamuditi.

Kulturno društvo Vipavski tamburaši, ki je bilo organizator koncerta, je v goste povabilo še mešani pevski zbor Duri iz Cola. Prepolna dvorana kulturnega doma v Vipavi je bila dokaz, da Vipavci poznajo in cenijo trud, zagnanost, željo in nenazadnje kvaliteto, ki so jo Vipavski tamburaši v kratkih letih delovanja dosegli in jo z veseljem ponudijo tudi poslušalcem. Dokaz njihovega dobrega dela so že kar številna zlata priznanja, ki so jih prinesli z raznih tekmovanj in pa številna gostovanja na revijah in samostojnih koncertih, kjer so vedno znani navdušiti. Tudi tokrat je bilo tako.

Predstavili so se nam vsi trije sestavi, ki delujejo v okviru Vipavskih tamburašev, starejša skupina, otroška skupina in mladinski orkester. Slovenske in tuje skladbe je v za tamburaški orkester večinoma priredila njihova dirigentka Neža Žgur, tudi sicer srce in duša tamburašev. Posebno doživetje je bila skladba iz filma Pirati s Karibov, saj smo poslušalci ob odlični izvedbi imeli občutek, da imamo pred seboj cel simfonični orkester. Čestitke mladi in zagnani študentki kompozicije in dirigiranja Neži Žgur, pred katero je ob takem pristopu in delu lepa in bogata glasbena prihodnost.

Prav je, da nekaj besed namenim tudi gostom - MePZ Duri iz Cola. Mlad po letih svojih članov kot tudi po letih delovanja je zbor pod vodstvom Martine Peljhan dokazal, da se z veseljem in delom lahko doseže zelo veliko. Čeprav so se nam predstavili predvsem z priredbami slovenskih zabavnih pesmi, je bilo več kot očitno, da je zbor na pravi poti. Nedvomno jim je novega zagona dal tudi finalni nastop v oddaji Spet doma, tako, da se lahko spoprimejo tudi s težjimi pevskimi izzivi.

Vsekakor prijeten in glasbeno bogat večer. MaK

Z željo, da bi novo leto vsem prineslo veliko lepih trenutkov.

Dobra zvezda.

Nebo ni meja, kadar želimo pomagati. Sredstva za voščila smo letos namenili otroškim oddelkom slovenskih Splošnih bolnišnic.

NLB, NLB Vita, Prvi faktor, Skupina, NLB Propria, NLB Skladi, LHB Finance

NLB 70 Skupina

www.nlbskupina.si

Pušeljč šentjanževih rož

Potem ko so kosovelovci s sakralnim programom osvojili na mednarodnem pevskem tekmovanju na Malti zlato plaketo, so se odločili ta program še posneti in dokumentirati na ploščku. Snemali bodo prihodnji teden v cerkvi v Vrhopolju. Tekmovalnemu programu z Malte bodo dodali še nekaj znanih skladb iz bogate slovenske zakladnice nabožne glasbe. Na ploščku bo tudi pred leti v cerkvi na Colu posneta krstna izvedba Maše za pokojne primorskega skladatelja Štefana Maurija.

Kosovelovci pa so medtem tudi obnovili program s ploščka, ki so ga posneli ob jubileju dveh velikih in priljubljenih primorskih skladateljev, Cerkljana Petra Jereba in Idriječana Zorka Prelovca. Dvajset njunih skladb so pod vodstvom Matjaža Ščeka najprej odpeli njunim rojakom. Na koncertu v Idriji so, poleg številnega in hvaležnega občinstva, ki je bilo s

slišanim več kot zadovoljno, doživeli še nepričakovano pohvalo znanega kulturnika, tudi politika, predvsem pa ljubitelja petja Tomaža Pavšiča – dejal je, da ima program (in seveda plošča) trajno ter vseslovensko vrednost in pomembnost, saj doslej še noben zbor ni tako celovito predstavil, kot se je na koncertu izkazalo, tako raznovrstnega opusa obeh skladateljev.

Koncert so kosovelovci ponovili še v Ajdovščini, ki pa morda zaradi ne najbolj posrečenega datuma (ponedeljek!) ni privabil v kinodvorano toliko obiskovalcev kot v Idriji. V obeh primerih je pesmi Jereba in Prelovca v 'Pušeljc šentjanževih rož' (naslov plošče) domiselno povezal Jože Humer, solista pa sta bila baritonist Damjan Škvarč in tenorist Aleš Kogoj. ep

'Ta veseli dan'

Ajdovščina, 3. decembra – Rojstni dan Franceta Prešerna povsod po državi obhajajo kot 'Ta veseli dan kulture'. Nekateri ajdovski literati so si ga letos omislili kot 'Radio poetikon'.

Iz stolpa, kjer domuje TIC, so (skozzi ozvočenje) v popoldne najprej odzvanjali znani verzi doktorja fig, odlomki iz njegovega burnega življenjepisa - v interpretaciji Sandra Hain, Majde Birsa in Vlaste Rebek Dolenc, z

mrakom pa so jih dopolnili še avtorski stih Bojana Bizjaka, Ivane Čermelj, Ivana Mermolje, Vande Žvanut ... Potrošnikov poezije se sicer ni trlo, no ja, Koronovo vino z Brji bilo je res dobro!

Dramsko kulturno društvo Budanje
 Vabi na prireditev ob zaključku projekta
MLINI IN ŽAGE NA POTOKU ŠUMLJAKU,
 ki bo v soboto, 12. decembra 2009 ob 19 uri v dvorani KS Budanje.
 Predstavili bomo knjigo z naslovom Mlini in žage na potoku Šumljaku
 predstavili maketo, ki je nastala v okviru projekta,
 praznovali peto obletnico delovanja terceta AMI.
 Na ogled bo tudi razstava fotografij našega fotografa Valterja Kranjca.
 Preživite ta lep večer z nami.

MARKETI FAMA PRIPOROČAJO

PODARJA NOGOMETNO ŽOGO
 Ob nakupu 6x 1,5l (Coca-Cola ali Coca-Cola light ali Coca-Cola zero) prejmete darilo Coca-Cola žogo

DARILO NOGOMETNA ŽOGA

6x 1,5L
 COCA-COLA ALI COCA-COLA LIGHT ALI COCA-COLA ZERO

V SOBOTO, 12. 12.

IZKORISTITE UGODEN NAKUP

ZA VSAK NAKUP NAD 30 € LAHKO KUPITE BOMBAŽNO BRISAČO ZA SAMO **0,01 €**

Zimsko obdarovanje
 Zbirajte nalepke in se nagradite!

7x **copati**

14x **mornarska torba**

21x **potovalna torba**

1. 12. 2009 – 31. 1. 2010

ARIEL, dfeft, lenor, Jar, Ollie, Old Spice, Herbal essence, CAMAY, BLIZU, Stopite v najbližjo trgovnico

POPUST NE VELJA ZA NAKUP CIGARET, POPUSTI SE NE SEŠTEVAJO!

Izvirni grehi sindikatov in GZS?!

Šesto evrov? Osemsto evrov? Ali tisoč evrov, kot se je 'zareklo' finančnemu ministru? To je sedaj objektivno najbolj 'vroče' vprašanje v državi. Govorimo seveda o višini minimalne plače, ki naj bi pokrila vsaj osnovne življenjske stroške. Vsi si seveda želimo, da bi se čim prej uresničila napoved finančnega ministra. To bi namreč pomenilo, da je Slovenija država blagostanja in visokega življenjskega standarda. To pa je tudi v interesu nas 'trgovcev', ki si želimo potrošnikov s 'polno' denarnico. Le-te pa so objektivno vsak dan bolj prazne! Vse več ljudi je na samem robu preživetja. Dramatično se veča tudi število nezaposlenih! Delavske proteste v Ljubljani je zato potrebno jemati skrajno resno. So ogledalo resne krize v državi, so odraz stiske ogromnega dela naših sodržavljanov.

Šele sedanja finančna in gospodarska kriza nam dramatično razkriva vse napake in zablode slovenske tranzicije. Sedaj ni več sporno, narejene so bile nepopravljive, katastrofalne napake! Napake, ki bodo žal zaznamovale tudi naslednje generacije. Seveda imam na prvem mestu v mislih lastništvo družbene lastnine. Ko je bilo vse 'naše', ko lastnina ni bila 'cenjena'! Ko nismo prav dobro vedeli, kaj pomeni beseda lastnik, gospodar? Družbeno premoženje je dobilo 'la-

stnike'! Kapitalska družba, Slovenska odškodninska družba. In ne pozabimo, da je bilo tedaj 40 % lastnine razdeljeno tudi med vse državljane nove, 'mlade' države. Pravično! Res pa je, da večina ni vedela, kaj bi počela z dobljenimi certifikati. Le kako bi tudi vedeli, kako 'strašno' orožje so lahko ti certifikati. Peščica pa je to še kako dobro vedela! Valant, Gantar, Horvat, Lah ...! Zakaj to niso vedeli sindikati? Zakaj to niso vedeli njihovi vodje? Ali pa so vedeli in si niso 'upali'? Ali so vedeli, pa so se ustrašili dela in odgovornosti? Odgovornosti biti 'lastnik' pomembnega dela slovenskega gospodarstva! Poenostavljeno povedano! Morali bi začeti z 'akcijo' zbiranja certifikatov, morali bi sodelovati na razpisih za pridobitev lastniških deležev v podjetjih, morali bi ustanoviti družbo za upravljanje (DZU). Po drugi strani bi morali v podjetjih spodbuditi zaposlene, da vložijo certifikate neposredno v lastno podjetje. Da ustanavljajo družbe pooblaščenke in tako postanejo pomembni lastniki 'svojega' podjetja! Po enem in drugem sistemu je bilo teoretično mogoče postati celo večinski lastnik, praktično pa vsaj preseči 'kontrolni' delež 25%! Preko DZU in družb pooblaščenk bi sindikati posredno lahko 'kontrolirali' poslovanje podjetij. Sedeli bi v nadzornih svetih in tako uveljavljali vse tisto, kar so sedaj zahtevali na delavskem protestu v Ljubljani! Predvsem pa človeku dostojne plače in dolgoročno razvojno naravnost poslovanja podjetij! Seveda nič od tega! V času tranzicije so se delili in 'razbijali', tako da jih imamo sedaj v naši mali Sloveniji več deset. Zanimivo, da so jih tedaj in da jih že skoraj dve desetletji vodijo eni in isti 'fantje'. In to tisti, ki so zamudili zgodovinsko priložnost. Bila je realna, bila je na dlani, bila pa bi tudi 'unikatna'. Ladje so odplule, spregovoriti je morala 'ulica'!

Gospodarsko zbornico Slovenije - GZS je skozi 'odločilna' leta slovenske tranzicije vodil Jožko Čuk. Tako rekoč naš, Primorec. Bil je hudo 'praktičen' človek! Po liniji najmanjšega upora! Obdal se je z 'velekapitalom' oziroma z največjimi gospodarskimi sistemi v državi. Mi ta 'mali' ga sploh nismo zanimali! Za nagrado so mu 'veliki' skozi visoko članarino zgradili impozantno 'palačo', kjer je dolga leta 'kraljeval' zbornici! Leta 1998 je GZS 'požegnala' Strategijo dolgoročnega razvoja slovenske trgovine. Naslov zveni zelo 'strateško', pomembno! Resnica je veliko bolj preprosta. V praksi je GZS in njen predsednik Jožko Čuk omogočil 'vzpon' Mercatorja in posledično propad vseh dotedanjih regijskih in občinskih trgovskih podjetij v Sloveniji. Še bolj tragičen pa je propad na tisoče 'vaških' trgovcev. In danes so tako cela področja, ki so že tako demografsko ogrožena, ostala brez osnovne oskrbe. V resnih težavah pa se je posledično po letu 2000 znašla celotna živilsko predelovalna industrija, ker je morala sprejeti 'ples' količinskih rabatov. Veliko jih je 'omagalo', še več jih 'životari'! Človek kar ne more verjeti, da je to sploh bilo mogoče!

Daleč od tega, da bi bil 'vizionar', še manj 'jasnovidec'. Pa kljub temu! Že leta 1998 smo v Fami videli, kam 'pes taco moli'. Od kod prihaja 'poljub smrti'. Na 'delovno kosilo' v gostišče Bori na Ustje smo povabili 32 največjih primorskih zasebnih trgovcev. Predstavili smo jim program združevanja, razdelitev nalog in ustanovitve 'kooperative' po modelu na tisoče podobnih italijanskih 'cooperativ'. Le te še danes zelo uspešno kljubujejo 'globalizaciji'. Če bi se tedaj odločili za 'združitev', bi bili v tistem trenutku močnejši od Tuša! Žal nismo bili uspešni! Ljudje so živeli 'v oblakih' in v utvari, da bodo preživeli kot 'prosti strelci'. Še enkrat smo poskusili in sicer spomladi leta 1999. Spet neuspešno! Mi smo svoje 'preživetje' nato poiskali v zavetju Živil iz Kranja, zadnja leta pa kot pridružen član dveh italijanskih kooperativ. Ostalih 31 povabljenih trgovcev in na tisoče drugih po Primorski in Sloveniji pa že dolgo ni več med 'živimi'. To pa je tragedija. Odgovornost za to pa nosi GZS in njeno Združenje trgovine Slovenije, ki bi nas moralo zaščititi, organizirati in povezati. Pa tega seveda ni niti poskušalo storiti! Preveč dela? Ali pa 'namigi' političnih botrov iz ozadja? Eno in drugo!

Listam po arhivu in ugotavljam, kolikokrat je 'moja' Zveza za Primorsko na tiskovnih konferencah opozarjala na te probleme. Na nujnost, da lastnina ostane v 'domačih' rokah, da razvijamo usklajen model naselbinske mreže, da decentraliziramo državo, da ustanovimo pokrajine in še in še. Bil je to glas 'vpijočega v puščavi'. Ali nas res ni nihče slišal? Sindikati, GZS, poslanci, vlada in nenazadnje tudi volivci? Vendar, tudi 'mala' stranka lahko hitro postane 'velika'. Za to potrebuje samo dve stvari. Dober program in glasove volivcev! Letos maja smo na kongresu v Postojni pripravili in sprejeli odličan program, Vizijo enotne Primorske! V štirih nadaljevanjih sem ga že predstavil tudi bralcem Latnika. Sedaj moramo samo še prepričati volivce! Prve volitve so že naslednjo jesen! Aleksander Lemut

Dovolj je dnevu lastne teže ...

... je zapisano v Bibliji že tisočletja, za mnoge čase, za mnoge ljudi. Dan že od zmeraj oddrži svojih štiriindvajset ur in potem, kot da se ni nič zgodilo, začne na novo. Živa bitja, s semeni nastregana iz rodovitne prsti, namočene z dežnimi kapljami, nepreklino pogrnana do največje skrivnosti in hkrati tudi do edinega smisla - življenja, pa smo s prvim nihajem svojega bivanja dokončno izgnana iz tega 'raja'.

Dovolj je dnevu lastne teže. Ko ob koncu dneva ležemo k počitku in še enkrat v mislih preberemo preživeti dan, še eno stran v knjigi našega življenja. In si v mislih rečemo: »To je bilo prav, to pa narobe, to je bilo dobro, tole pa slabo.« Najbliže je človek samemu sebi, in prva pomiritev, 'sprava' mora biti najprej s seboj. Sprejeti samega sebe takšnega, kakršen sem, torej. Od zunaj in od znotraj. Ker naslednji dan je nova stran. Nov dan pa prinese novo težo in nove skrbi. Nekateri ljudje, še posebej ženske, v svoji dobrotljivosti in požrtvovalnosti bremena premnogih dni nikakor ne znajo odložiti. In od prevlekega bremena človek prvo pade na kolena in potlej še na obraz. Drugi ljudje zopet vse dogodke skladiščijo čim bližje na

doseg roke, oziroma besednega dokazovanja. V takšne odnose nas morda res sili neizprosen moderen čas.

Vendar - dovolj je dnevu lastne teže, in ko se 'dosjeji' premnogih dni na dan D pod lastno težo zrušijo, je zmešnjava velika. Najbolje je, da arhive za nazaj urejujemo tisti, ki so jih napisali, in ne kdorkoli 'preko študenta'. Nekoč, ko sem čistil kaščo in arhive starih dokumentov, je skozi prevetrjeno odprta okna potegnil močan, ta pravi ajdovski sunek vetra. Nenaden 'prepih' je sunkovito pograbil zajeten šop dokumentov, ter jih preko domarčega 'latnika' raztrosil tja nekam po širni Vipavski dolini. Zame velika škoda, za tistega, ki jih je morda našel, pa zgolj potešitev radovednosti ter priželjivo kratkoročno naslado nad slabo bilanco dejanskega stanja, napisano na dokumentih (s polnim naslovom ter telefonsko številko). Takšne in podobne izkušnje so me privedle do modrejših načinov urejanja takšnih stvari. Kakršnakoli podobnost ni zgolj naključna.

Ker - dovolj je dnevu lastne teže. Kakšnih štirinajst dni smo 'dol na deželi', kot bi rekli Gorjani, preklinjali meglo. Nato pa se je neko jutro kot poreden otrok prismejal sonce. Kot da se ni nič zgodilo. In mi smo se mu radostno posmejali nazaj. Tudi za vse tiste dni, ko ni sijalo. Več svetlobe človeku dobro dene, pa tudi prijetno nas zna malce pogreti za naprej, še posebej, če si že v letih, ko se v vsej jasnosti lastnega zavedanja nakazuje končnost človekovega bivanja. Dobro je, da v tej svetlobi in toplini znaš ločiti bistveno od nebistvenega. Ker ... da ne bom več ponavljal, preberite, prosim, še enkrat naslov!

Marijan Božič

DOBRODELNI KONCERT
Lions kluba Zemono

PERPETUUM
JAZZILE

VOKALNA EKSTAZA

15. januar 2010,
ob 20 uri.

Dvorana Škofijske gimnazije Vipava.

Prodajna mesta:

AJDOVŠČINA: Turistična agencija Marco Polo,
Elektrotrgovina SKAPIN, MEDIJA d.o.o., FOTO GO
VIPAVA: Elektrotrgovina SKAPIN
NOVA GORICA: Loterija Slovenije center, QLANDIA
POSTOJNA: Galerija EPICA.

Skupina KABELNET

Veliko zabave po ugodni ceni
Zakaj bi plačevali več kot je potrebno?!

TELEVIZUA INTERNET TELEFONIJA

TRIO PAKETI že za 22 €/mesec

OSNOVNI 22 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 256 kbps/128 kbps)
LAHKO 26 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 512 kbps/256 kbps)
RAZŠIRJEN 32 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 1,5 Mbps/384 kbps)
SIMETRIČNI 36 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 1,5 Mbps/1,5 Mbps)
PLUS 38 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 2 Mbps/768 kbps)
DRUŽINSKI 42 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 5 Mbps/1 Mbps)
ULTRA 50 €/mesec
(televizija, telefonija, internet 10 Mbps/10 Mbps)

DUO že za 14 €/mesec
(televizija, telefonija)

Darilo!

Novi naročniki, ki sklenete pogodbo za TRIO PAKET do 31.12. 2009 oz. do porabe zalog, prejmete darilo - prenosni telefon Panasonic KX-TG1311 (ob vezavi za 12 mesecev).

PRI VAŠEM KABELSKEM OPERATERJU

omrežje.d.o.o.

Tel: (01) 810 02 10

www.omreze.si

Veseli december!

Nekaj mesečne 'občinske' razprave različnih avtorjev v Latniku (Božič, Curk, Irgl, Klemenčič, Premrn, Kržišnik, Tripkovič, Troha) so pokazale izrazito nestrinjanje predvsem z županovim razumevanjem lokalne skupnosti, politike in sveta nasploh. Evropske zastave in njih sredstva, odhod podjetij v Vipavo, javno naročanje z vnaprej znanim izbrancem in kazenska ovadba, brezsrčno neupoštevanje opozicije, nogometni stadion, prepoved petja v angleščini, nesposobno častno občanstvo itd., so teme, v katerih je padlo na župana nemalo kritik.

Da gre za predvolilna opravila, pravi Poljšak, kot da bi navsezadnje začutil, da se volilno telo obrača. Nepošteno bi bilo, če bi avtorji trdili, da ne gre za politiko in volilna opravila. Seveda gre. Kritika je potrebna in izraža osnovno nestrinjanje. Je politično dejanje. So zato kritike kaj manj vredostne? Da gre za navadno spodnashanje stolčka, je enkrat dejal novinarki Tratnikovi. In kaj potem? Marjan Poljšak ima stolček, na katerem sedi v začasni posesti, tako rekoč v (sicer zasluženem) najemu. Vsake štiri leta lahko obnovi posest oz. najem. Že razumem njegovo desetletno navezanost na stolček – a na svetu obstajajo tudi razveze. V tem in takem primeru ga razvežejo volilke in volilci, prav tiste in tisti, ki vedo, da je tudi njegovo zadnje napenjanje v zvezi s

sredstvi, ki sem jih prejel za organizacijo osmih zaporednih velikih prireditev (Ajdoščina v maju in Veseli december - 100.000 neto ali 12.500 povprečno na prireditve) do lanskega leta, navadna latovščina. Prilagam dva letaka prireditev, ki sem jih uspešno spravil pod streho, občanke in občani pa naj se spomnijo letošnje prireditve Ajdoščina v maju. Tudi naj se spomnijo na Poljšaka, ko bodo morali letos po vesele decembrske zabave

k sosedom. Kamor bodo z avti rinili tudi ta mladi!

Pozor! Za triurno zabavo (silvestrovanje na prostem) na 'placu' so letos odmerjena enaka sredstva kot lani!!! Za 'Ajdoščino v maju' je letošnji organizator prejel od Občine enaka sredstva, kot sem jih sam za leto 2008! Zaradi županovih kapric dobijo občanke in občani za isti denar manj glasbe. To naj vedo tisoči obiskovalci in obiskovalcev mojih prireditev, ka-

la. Še vedno pa ostane žalosten pogled na priložene letake, katerih dogodki so razveseljevali, kot rečeno, tisoče ljudi na sedmih prvovrstnih srečanjih v sklopu ene prireditve. Če za isti denar doseže župan en sam (in ne sedmih prireditvenih večerov) pokaže najmanj na svojo nesposobnost izbire organizatorja. Ta nesposobnost izbire pravih ljudi je znana – nazadnje dokazana ob hitri (14 mesecev) zamenjavi direktorja komunale. Mimogrede – bo tudi zdajšnji direktor odprl 'zlato padalo' kot svojčas g. Blažina, ki je potem, ko ga je Poljšak s kmečkim puntom nagnal iz Agroinda, svoje pravice iztožil ter dobil odpravnino in zaostale plače, ki so jo plačali zadružniki sami? Koliko 'vina je tedaj oteklo po placu', bolje, da ne izvejo nikoli. Da jih ej pustil na cedilu, znajo povedati.

Kakorkoli že – tudi Poljšaku pripada pred in po praznični premor. Statistika namreč pravi, da so občinske uprave leto pred volitvami tudi za 28 % bolj uspešne. Po praznikih bomo namreč vstopili v leto, v katerem si zaslužimo, po obilnem triletnem zimskem spanju, vsaj nekaj uspešnosti in pro-

dornosti iz hiše, na kateri še ni visela evropska zastava. Pustimo torej do poletja 2010 Poljšaku odplesati v miru svoj zadnji ples.

Mi bomo, potem, (z Latnikom) šli naprej. Kot občasni svetovni prvaki! Stalni svetovni prvaki bodo ostali na prepihu! Brez šotora!

Mitja Tripkovič

P.S.:

V veljavnem proračunu občine je letošnjemu veselemu decembru namenjenih 20.946,66 €. Sredstva bodo razdeljena brez razpisa - javnega natečaja, kar je ponovno kršenje Zakona o javnem naročanju. Bomo pričali novemu izumu, da so stroški silvestrovanja; stroški za ansambel, oder, ozvočenje, osvetlitev, čiščenje prizorišča, varnostno in zdravstveno službo, oglaševanje, mobilne sanitarije, SAZAS, ognjemet, takse, zapora ceste itd. nepovezani stroški? Bodo računali leteli na različne postavke? Bodo kar manjkali? Brez strahu – nekega dne bo izumitelj Poljšak moral nekemu razložiti svojo razlago Zakona o javnem naročanju...

AJDOVŠČINA 2008 V MAJU

POD VELIKIM ŠOTOROM V GRAJSKEM OBZIDJU

PETEK, 23. MAJ
 ob 20.00: DJ LOVRO
 ob 21.00: SKALP
 ob 22.00: VLADO KRESLIN in MALI BOGOVI
 Vstopnina: 4 €

SOBOTA, 24. MAJ
 ob 20.00: DJ LOVRO
 ob 21.30: KORADO in BRENDI Z ANSAMBLOM
 ob 23.00: SAŠA LENDERO
 Vstopnina: 4 €

NEDELJA, 25. MAJ
 ob 17.30: ALFI NIPIČ Z ANSAMBLOM
 ob 21.30: DJ KEKEC
 ob 22.00: TURBO ANGELS
 Vstopnina: 4 €

PETEK, 29. MAJ
 ob 19.00: ADI SMOLAR
 ob 20.30: DRAGO MISLEJ MEF in ARMANDO
 ob 22.00: IRENA VRČKOVNIK
 ob 23.30: TOMAŽ DOMICELJ
 Vstopnina: 4 €

PETEK, 30. MAJ
 ob 20.00: DJ LOVRO
 ob 21.45: MAMBO KINGS
 ob 23.00: GO GO plesalke
 BRASILIANA SHOW
 Vstopnina: 4 €

SOBOTA, 31. MAJ
 ob 20.00: DJ LOVRO
 ob 22.00: ZABLJUENA GENERACIJA
 ob 24.00: ZAKLONIŠČE PREPEVA
 Vstopnina: 4 €

NEDELJA, 1. JUNI
 ob 15.00: GODBA NA PIHALA
 ob 16.00: PLESNA SKUPINA DRUŠTVA MOST
 ob 16.45: ČARODEJ ROMAN
 ob 17.30: ANSAMBEL ČUKI Z ANIMATORKO ZA OTROKE
 ob 19.00: NAGOVOR ŽUPANA MARJANA POLJŠAKA
 ob 19.07: ANSAMBEL ČUKI ZA ODRASLE
 DJ LOVRO VSTOPNINE NI

Generalni sponzor: CASINO GOLD CLUB
 Sponzorji: VIPAVA, AJDOVŠČINA, RADIO NOVA, NOVA KBM, REACTOR

Popravek

V Latniku dne 27. novembra 2009 je bilo v kolumni zapisano:

»Glede na razgovor sem upravičeno pričakovala, da me bodo na prireditvi organizatorji javno opravičili, a se, kot sem bila obveščena, to ni zgodilo. Voditeljica dogodka je, kot kaže, preprosto pozabila na to »nepomembno« malenkost.«

Sporočeno nam je bilo, da voditeljici sploh ni bilo naročeno naj gospo poslanko Evo Irgl zaradi boleznih opraviči.

Uredništvo Latnika

VESELI DECEMBER 2008

AJDOVŠČINA GRAJSKO OBZIDJE

PETEK 26.12.2008
 VSTOPNINA 4€

21.00 I.C.E. 22.30 ŠANK ROCK
 01.00 ELEVATORS
 VEČERE POVEZUJE DJ LOVRO

SOBOTA 27.12.2008
 VSTOPNINA 4€

21.00 KINGSTON
 17.00 ANSAMBEL LOJZETA SLAKA
 VSTOPNINA 4€

SREDA 31.12.
 VSTOPNINE NI

21.00 TATJANA MIHELJ IN ANSAMBEL IDEJA
 00.00 NAGOVOR ŽUPANA MARJANA POLJŠKA

ČETRTEK 1.1.
 VSTOPNINA 4€

21.30 MAMBO KINGS
 20.00 GORSKI CVET
 21.30 WERNER

kor tisti, ki me dnevno ustavljajo po Ajdoščini in se pridružajo: »Letos ne bo šotora?« Moj odgovor je jasen in kratek: »Bo treba iti na volitve in izvoliti drugega župana! To je vse.«

Mimogrede – velike prireditve, take z 20 in več tisoč obiskovalci – koristijo tej dolini. Najprej tistim, ki se jih udeležijo, ki zaplešejo in ki se v težkih časih spomnijo, da smo ljudje vesela bitja. Ki kot veseli pripustimo druge veseljake in tudi veselke k sebi. In obratno. Veselke veseljakom.

Nadalje lahko vprašajo po zdravju župana vinogradniki (tudi ostali dobavitelji). Sam sem prvo leto plačal (tudi iz prejetih občinskih sredstev) tisk in razdelitev 30.000 letakov 'Ajdoščine v maju' na mejnem prehodu Vrtojba, ki so jih študentke in študentje razdelili odhajajočim Italijankam in Italijanom. Nekaj smo jih privabili. Pomagali so spiti te doline vino. In natočili benci in pojedli kos kruha in še najraje kalamare ...

Ob pogledu na plakat za silvestrovo 2009/2010 in ob pogledu na največkrat neugodno vremensko napoved za 31. december, pa se bojim, da si ljudje morda ne bodo imeli kje voščiti. Da bodo vetrovno preplašeni ostali doma. Da bo tako Poljšak zopet 'zafrečkal' naše cekine. Za skoraj nič oz. za po številu obiskovalcev neuspešno prireditve, kot letos maja. Upajmo, da bo vreme naklonjeno in da mu bo ta hazardersko nepotrebna poteza uspe-

Oprostite, a moramo vam povedati, da Toyotino kakovost sedaj lahko dobite po izjemni ceni.

www.toyota.si

Toyota Yaris z bogato serijsko opremo že za 8.990 €.

Akcija velja do razprodaje na ag. 51ka je strobožna. Cena je garvna pri končni ceni vključno z 42.700/100 km. Emisije CO₂ 109-164 g/km.

www.toyota.si

Avto Select, Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica, (05) 330 60 70 / 71

TOYOTA

Today Tomorrow Toyota

TOYOTA

Today Tomorrow Toyota

Miklavž, ta dobri mož!

Ajdovščina, 5. decembra – Prvi teden v mesecu decembru prinese tudi prihod prvega od težko pričakovanih treh dobrih in radodarnih decembrskih mož – Miklavža oziroma svetega Nikolaja. Miklavž vse pridne otroke obdari v noči s 5. na 6. december, tako je bilo tudi v Ajdovščini. Z njim so prišli tudi hudički!

Miklavž, ki naokrog hodi na večer pred svojim godom, otrokom prinaša darove. Vendar samo pridnim! Tiste, ki so bili čez leto poradni, pa prepusti kazni svojih spremljevalcev parkeljnov (največkrat jih namesto darila na okenski polici pričaka leskova šiba).

Sveti Nikolaj se je na svoji dolgi poti, ki jo je ta večer še imel pred sabo, ustavil tudi v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini, kjer je domači Mladinski center organiziral miklavževanje.

Celodnevna prireditev se je začela že v dopoldanskih urah z Miklavževim sejmom pred dvorano, nadaljevala se je z različnimi delavnicami in animacijami za otroke, nakar se je glavno dogajanje preselilo v dvorano.

Najprej je na oder stopil otroški pev-

ski zbor Višaji iz osnovne šole Danila Lokarja iz Ajdovščine, nato pa se je že tako od pričakovanja napeto ozračje še stopnjevalo s čaranjem. Polno

dvorano malčkov in njihovih staršev, sorodnikov ter prijateljev je namreč s svojimi triki navdušil čarodej Sam Sebastiana. Otroci so uročno opazovali, kako čarodej začara zajčka, kako skrije goloba, kako tako premeša karte, da se ti zvrsti, ali pa skrije kovanček tako, da se iz čarodejevega žepa, preseli v vaš žepček!

Toplo, iskriivo, predvsem pa čarobno vzdušje je svoj vrhunec doživelo s prihodom Miklavža in njegovih spremljevalcev - angelčkov, pa tudi hudička, ki pa se ga otroci niso prav hudo prestrašili, saj ga je Miklavž kaj hitro pregnal.

Dobri mož je polno dvorano obiskovalcev, seveda predvsem najmlajših, pozdravil in nagovoril, jim razdelil nekaj darilec, potem pa so ga morali otroci že pozdraviti, saj ga je čakalo še veliko dela. Polona Krušec

Miklavž na čarobni jasi

Ajdovščina, 4. decembra – Miklavžev prihod je vedno vzpodbujal otroško domišljijo, pa tudi domišljijo odraslih. V nas se prebudijo vznemirljivo pričakovanje in ščepec čarobnosti, ki spomni in opominja na prave vrednote in na to, da so največkrat prav malenkosti tiste, ki bogatijo naša življenja.

Predvsem pa se ob takih trenutkih zavemo, da je druženje drug z drugim tisto, ki nas napolnjuje in izpolnjuje. Prav tako vzdušje je vzplamelo tudi na miklavževanju, ki so ga pripravili na Tekstini.

V domačem tekstilnem podjetju Tekstina so se odločili, da za svoj kolektiv pripravijo prav posebno decembrsko darilo; svojim zaposlenim in njihovim družinam so poklonili Čarobno jaso. Dramsko skupina Žar društva Most iz Ajdovščine so namreč

povabili, da zanje uprizori čudovito lutkovno igrice Čarobna jaso, ki s svojo globoko sporočilnostjo nadaljuje nizom uspešnih gostovanj po različnih slovenskih krajih.

Predstavo je dopolnil tudi prihod Miklavža, ki je najmlajše povsod očaral. Pika na i prijetnega večera pa je bila prav za to priložnost iz nemščine prirejena pesmica (prevedla jo je Ada Bačar, tudi avtorica predstave Čarobna jaso) z naslovom Božična pesem. Polona Krušec

HIŠA MLADIH

MLADINSKI CENTER AJDOVŠČINA

Da se je dogodek iztekla v nadvse prijetnem vzdušju se MC Hiša Mladih zahvaljuje Občini Ajdovščina, MDPM Ajdovščina, Popoldan na Cesti, prostovoljkam CSD-ja, Gregorju Humarju za tehnično podporo, mladim umetnicam Niki Božič in Jasmini Rojc za izvirno scensko postavitve, vsem sodelujočim društvom in sejmarijem, ki so popestrili naš program in seveda vsem otrokom in njihovim staršem, ki so nas obiskali in z nami preživeli lep prazničen sobotni dan.

Začel se je adventni čas

Eno najlepših človeških izkustev je pričakovanje. Večkrat je celo lepše od izpolnitve. Komaj smo čakali zadnjega četrtega v novembru, ko se bo zares začelo. Tako, kot vedno je bilo vse skrbno načrtovano in predhodno dobro pripravljeno. Po dogovoru s starši in otroci iz vrta v Selu, smo tudi letos, izpeljali zanimivo srečanje.

Generacije, ko so otroci kmetovale, obrt, trgovino ... in z njimi povezane izkušnje prevzemali nepo-

sredno od staršev, so praktično mimo. Odrasli vemo, da z dejavnostjo zadovoljimo svoje potrebe in dosežemo cilj, otrokom pa so predvidevanja o ciljnih še povsem nejasna. Šele s postopnim in vztrajnim usmerjanjem v aktivnosti, ki jim povratno prinašajo prijetne izkušnje, dosežemo, da bodo tudi sami znova in znova želeli početi zanimiva, pa tudi manj zanimiva, a za življenje in sožitje z drugimi nujno potrebna opravila. Delavnih navad otrok naučimo že zelo zgodaj, pri tem pa je najpomembnejši zgled. Otroci so zelo zgodaj pripravljeno pomagati in v dejavnostih tudi uživajo.

Program, se je začel s kratkim nastopom otrok. Sledila je izdelava adventnih venčkov, vsak otrok je skupaj s starši izdelal svoj adventni venček, katerega je na koncu odnesel domov. Pri izdelovanju so nam pomagali dija-

ki srednje kmetijske šole iz Šempetra, ki si zaslužijo posebno pohvalo za njihov trud, pomoč in pripravo vsega potrebnega materiala. Posebna zahvala gre tudi njihovim mentorici Ingrid Bratož. Udeležba je bila tako kot vedno izvrstna, kljub temu, da je nekaj otrok v skupini zbolelo.

Ko smo zaključili z izdelovanjem, se je v dvorani, kjer se je naše srečanje odvijalo, začela prodaja adventnih venčkov. Venčke so izdelali dijaki srednje kmetijske šole za krajane, babice in druge obiskovalce. Vedno smo veseli vašega obiska. Ob tej priložnosti bi se zahvalili vsem, ki nas podpirate, spodbujate in nam pomagata izpeljati naše zamisli. Obiskal nas je gospod Ivan Maslo in spregovoril nekaj besed o adventu. Z obiskom smo bili izredno zadovoljni.

Sledil je pohod staršev in otrok z luč-

kami po vasi. Čarobno vzdušje nam je pričaralo tudi vreme. Kako so žarele otroške oči, ko smo se na pohod po-

dali z dežniki, v soju luči, ko je dež narahlo škropil.

Otroci iz vrta Selo, Mavricija in Jelka

- AVTOVLEKA IN POMOČ NA CESTI 24h
- POPRAVILA IN VZDRŽEVANJE VOZIL
- AVTOKLEPARSTVO
- POPRAVILNO IN MENJAVA VETROBRANSKI STEKEL
- POLIRANJE VOZIL
- MENJAVA PNEVMATIK
- ROČNA AVTOPRALNICA
- ODKUP POŠKODOVANIH VOZIL
- IZPOSODJA NADOMESTNIH VOZIL

051 200 404

www.avtovleka-stucin.si

Mladi in turizem v Ajdovščini

V letu 2010 bo v Ajdovščini zaživel prvi mladinski hotel, kar bo zagotovo popestritev turistične ponudbe mesta Ajdovščina.

V Mladinskem centru Hiša mladih, NOE Zavoda za šport, smo s sodelavci prišli do spoznanja, da se je potrebno na sam prihod Mladinskega centra in hotela v Pale pravočasno pripraviti. Tako smo začeli s seznanjanjem mladih in širše javnosti s

projektom bodočega mladinskega turizma v mestu in izvedli več 'akcij' na temo mladi in turizem in sicer, anketo med srednješolci 3. in 4. letnikov SŠ Vena Pilona na temo turizma, nagradni natečaj 'Vikend v Ajdovščini' in okroglo mizo 'Mladi in turizem'. Vse

to je le del začetnih korakov, da mlade in širšo javnost pobliže seznanimo s projektom, ki predstavlja svojevrsten izziv. Hkrati pa mlade seznaniti, da je Mladinski center in njegovo delovanje namenjeno prav njim in neposredno ponuditi priložnost mladim, da se aktivno vključijo v turistično dejavnost mesta Ajdovščina.

Nagradni natečaj in anketa sta se odvijala že od oktobra dalje, okrogla miza pa se je v veliki dvorani SŠ Vena Pilona, v sodelovanju z Mladinskim svetom Ajdovščina in njihovo skupino za turizem.

Z okroglo mizo smo želeli izpostaviti predvsem to, da bo nastali hostel vsekakor ponujal veliko možnosti turističnega delovanja in ponudbe s strani Hiše mladih, seveda v primeru uspešnega sprejetja lokalnega okolja in dobrega sodelovanja z lokalnimi ponudniki mladinskega turizma. Najprej je iz strani -ja in njihovega predstavnik MSA Marko Ipavec predstavilo, kako je sploh do samega projekta Mladinskega centra in hotela v Palah prišlo in kako je bilo potrebno takrat, ob samem prijavljanju na

razpis Ministrstva za šolstvo, stopiti skupaj z več organizacijami, na kar upamo tudi v prihodnje, ko bomo Mladinski center in hotel v Palah dejansko dobili. Dotaknili smo se pregleda obstoječega stanja in vpogleda v statistične podatke o turizmu v Ajdovščini, ki kažejo, da je turizem v Ajdovščini nedvomno prisoten. Na kratko smo spregovorili o evalvaciji ankete o turizmu med srednješolci, v kateri je bila v ospredju ugotovitev, da so mladi predvsem željni zabavnega koriščenja prostega časa in ena osrednjih nalog mladinskega centra je prav ta, da svoj program prilagodi tako, da neformalno učenje in ozaveščanje mladih ponudi na zabaven in prijeten način. S samim prihodom na novo lokacijo pa bo nedvomno mogoče programsko ponudbo za mlade idejno še nadgraditi.

Z gostji okrogle mize, Tino Bizjak in Jano Beguš, ki sta v turizmu tudi zaposleni, smo govorili o zaposlovanju mladih v turizmu, in pokazalo se je, da možnosti ni malo, da pa je za uspešen razvoj turizma potrebna prava mera posluha. Ker smo se želeli seznaniti, kako hosel v lokalnem okolju deluje, smo v goste povabili tudi vodjo mladinskega hotela v Pliskovici, Tanjo Godnič, ki nam je razkrila poti nastanka njihovega hostla in poudarila, da projekt nima prihodnosti, če se lokalno okolje ne poveže, vključi in skupaj deluje k uresničevanju enotnega cilja.

Da je v turizmu nujno potrebna neka skupna usklajenost in zainteresiranost, je potrdil tudi dolgoletni svetovni popotnik in domačin Matjaž Rovani, ki je kot očividec mnogih svetovnih lepote zelo optimističen o uspešnosti turističnega trženja celotne Vipavske doline.

V zaključnem delu dogodka pa je bila še razglasitev in podelitev nagrad zmagovalnim prispevkom nagradnega natečaja 'Vikend v Ajdovščini', katerega nam je omogočila Občina Ajdovščina. Nagrado za prvo mesto je prejela Mateja Kovšca iz Ajdovščine, drugo mesto pa sta si s svojimi prispevki delili Špela Graif, prev tako iz Ajdovščine, in Denise Tamasija iz Kamenj.

Mladinski center Hiša mladih se za uresničitev okrogle mize Mladi in turizem zahvaljuje vsem sodelujočim; MSA skupini za turizem za sodelovanje in izvedbo okrogle mize, Občini Ajdovščina za denarno podporo pri nagradnem natečaju, TIC - u iz Ajdovščine za vse koristne informacije in potrebno gradivo, glasbeni skupini Elvis Jackson za podarjene praktične nagrade, Marku Jamšku za pogostitev z domačim vinom, SŠ Veno Pilona za prostorsko in tehnično podporo, Vesni Kobal za koordinatorsko vlogo, in nenazadnje, vsem gostjem in gostom, ki so se okrogle mize z veseljem udeležili.

Polona Bratina,
MC Hiša mladih

Nacionalni seminar „Aktivni - reaktivni - kreativni“

Otočec, 2. - 4. decembra - Marsikdo si želi, da bi vladi predlagal kakšen predlog zakona, ki bi zagotovo nekemu olajšal življenje in pri tem bil koristen tudi ostalim. Mladi smo v sklopu projekta Aktivni - reaktivni - kreativni imeli prav to možnost.

Vse se je začelo z regionalnimi srečanji, kjer smo mladi svoje predloge predstavljali lokalnim oblastem. Zaključek desetih regionalnih srečanj pa je bil tridnevni nacionalni mladinski seminar Aktivni - reaktivni - kreativni, ki se je dogajal med drugim in četrtem decembrom na Otočcu. Po uvodnem pozdravu organizatorja smo se sodelujoči razdelili v štiri tematske skupine, kjer smo s strokovnjakom analizirali trenutno stanje mladih, glede na določeno tematiko. To smo kasneje uporabili v štirih matičnih skupinah, kjer smo izoblikovali predloge zakonov na vse štiri teme.

Naslednjega dne so se matične skupine spremenile v t.i. politične stranke, katere so čez dan sodelovale na posebni seji državnega zbora. Na sejah je vsaka stranka predstavila svoje predloge zakona, nato so ostale

v njihovem okolju; pomen evropskega državljanstva za spodbujanje participacije mladih; organiziranje mladih na lokalni ravni in sodelovanje z lokalnimi oblastmi; avtonomija mladih - ustvarjanje priložnosti za vključevanje mladih z manj priložnostmi.

Ker pa sem omenil, da smo mladi imeli tu možnost za predlaganje novih zakonov, so se nam tretji dan pridružili minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič ter poslanka in poslanca. Z njimi smo se pogovorili o nekaterih predlogih, med drugim tudi o zakonu, ki bi posvetil več pozornosti inovativni izvedbi učnega procesa.

Na seminarju sva Mladinski svet Ajdovščina (kre)ativno zastopala Matevž Črnilogar ter Doris Lah, ki sva drugim predstavila stanje v občini ter tudi prek najinih izkušenj nekako pripomogla za boljši jutri mladih v Ajdovščini kot tudi mladih po Sloveniji.

Matevž Črnilogar

Luč miru iz Betlehema

Luč miru iz Betlehema (LMB) je tradicionalna decembrska akcija, ki v sebi nosi sporočilo miru in medsebojne povezanosti. Letos plamen Luči miru iz Betlehema prihaja med nas že devetnajsto leto zapored. Geslo letošnje akcije je 'Kaj ti bo plamen, če srca ni zraven!'.

Akcija ima tudi dobrodelni značaj. Del prostovoljnih prispevkov bo namenjen projektu 'Ecce homo! - Glejte človek!' Projekt je zasnovan kot hiša, v kateri bo delovalo osem

programov (med drugim program za žrtve kaznivih dejanj, za zaprte osebe, za družine žrtev in zaprtih oseb) zaporniškega vikariata.

Plamen Luči miru iz Betlehema bomo skavti iz Ajdovščine delili po krajih pred cerkvami Vipavske doline od petka, 18. , do srede 23. decembra. Če bo vreme primerno, bomo plamen Luči miru delili tudi pred Dvorano 1. slovenske vlade, od ponedeljka, 21., do srede, 23. decembra, med 18.00 in 18.45.

Vsem želimo, da bi tudi Luč miru iz Betlehema prispevala h graditvi miru med nami! Ponesimo jo v svoje domove, podarimo jo drugim!

Skavti iz skupine
Ajdovščina - Šturje 1

Čefurji raus!

19. december 2009, Ajdovščina

www.kas.si

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Izpostava KSS Ajdovščina, Goriška 23b, 5270 Ajdovščina
Tel: 05/3671070, marta.koruza@go.kgzs.si

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

Mleko in mlekomati

Mleko je osnovno živilo, ki ga potrebujemo otroci, mladi in stari. Še pred časom je bilo mleko pridelano skoraj na vsaki kmetiji. Samoumevno je bilo, da so imeli mleko za lastne potrebe, v mestih pa so kupovali mleko iz mlekarn, kamor so svoje viške oddajali večji rejci.

Zaradi sprememb v trženju in v politiki kmetovanja pri nas in tudi v ostalih evropskih državah so se občasno pojavljali viški mleka. V zadnjem času postaja vse večji problem trženja kmetijskih proizvodov po ugodnih cenah. Zaradi nizkih odkupnih cen mleka so proizvajalci prisiljeni ponuditi kmetijske proizvode na različne načine in različnim ponudnikom. Proizvajalci so prisiljeni zniževati stroške pridelave in ohraniti, oziroma še izboljšati ponudbo. V zadnjem času

se je pojavilo na tržišču surovo mleko, ki ga lahko kupimo v mlekomatih. Z omenjeno ponudbo je potrošnik prišel do konzumnega polnega mleka, ki do sedaj ni bilo na tržišču, razen pri kmetu doma. Surovo mleko ni segreto na temperaturo višjo od 40 °C ali obdelano po postopku z enakim učinkom. Polno mleko pa ima pri nas vsebnost najmanj 3,5 % mlečne maščobe, oziroma vsebnost maščobe, kakršno je imelo ob molži in se prodaja v mlekomatih. Mleko ni homogenizirano in niti ni termično obdelano.

Pasterizacija je postopek toplotne obdelave mleka, ki v kratkem času 15 sekund segreje mleko na 72 °C, oziroma pri nizki temperaturi za 30 minut segreje mleko na 63 °C, dosežemo uničenje določenih bakterij, ki prenašajo bolezni, uničimo pa tudi encime, zmanjšamo vsebnost vitaminov, pa tudi spreminjamo občutljive mlečne beljakovine in spodbudimo rast nekaterih patogenih bakterij. Z ultravisokim temperaturnim postopkom, pri temperaturi najmanj 135 °C, v krajšem času, nekaj sekund, pa se obdelano mleko lahko hrani v aseptični zaprti embalaži, pri sobni temperaturi in zagotavlja, da proizvodi ostanejo mikrobiološko stabilni dalj časa, odvisno od časa zadrževanja na določeni temperaturi.

Pridelovalci mleka skušajo doseči višjo ceno, saj je odkupna cena mleka v mlekarni precej skromna in so kmetje prisiljeni razmišljati o boljši ponudbi mleka in mlečnih izdelkov. Pri tem pa mora rejec zagotoviti čim boljšo kakovost mleka in veliko vlaga-

ti v ponudbo dobrega izdelka. Živilska zakonodaja predpisuje visoko raven za varstvo človekovega zdravja in življenja. Vsi predpisi in postopki vsebujejo skupno načelo glede javnega zdravja, zlasti v zvezi z odgovornostjo proizvajalcev, ki morajo v živilski verigi zagotoviti, da varnost hrane ni ogrožena.

Proizvajalci mleka so registrirani pri Veterinarski upravi Republike Slovenije kot primarni proizvajalci. To pomeni, da morajo izpolnjevati program uradnega nadzora, ki temelji na pregledu zdravstvenega varstva živali, zaščiti živali, pregled higiene molže ter nadaljnje delo z mlekom. Nadzor zajema tudi izpolnjevanje normativov za higieno mleka ter ugotavljanje morebitnih prepovedanih substanc v mleku.

Sveže, surovo mleko je tisto mleko, ki ni obdelano z nobenim drugim postopkom, razen s filtracijo in ohlajanjem na temperaturo pod 4 °C.

Sveže surovo mleko je obenem hrana in pijača ter spada med osnovna živila. Mleka spijmo vsaj kozarec na dan, saj ima zaradi pestre sestave izjemno dober učinek na zdravje. Maščobe in laktoza so vir energije, beljakovine, kalcij in fosfor pa gradbeni elementi telesa. Z vitamini v mleku se borimo proti boleznim, s kalcijem pa za zdrave kosti in zobe. Čeprav je mleko izjemno pomembno za pravilen razvoj otrok, pa ga ne smemo zanemariti niti odrasli, saj uspešno preprečuje osteoporozo in druge bolezni, povezane s pomanjkanjem kalcija. Surovo mleko v našem telesu deluje bazično in je že samo s tem vir zdravja. Če mleku nič ne dodamo in nič ne odvezamo, spada tudi med najpomembnejša varovalna živila. Sveže mleko je varno in zdravo, le novega okusa se moramo navaditi!

Z mlekomati je zagotovljena varnost potrošnikov, saj programska oprema in nadzorni sistem ne dovoljuje izdaje mleka, ki je starejše od 24 ur. V primeru, da kmet ne bi zamenjal mleka s svežim, bi se delovanje ustavilo. Prav tako bi se ustavilo delovanje, če bi prišlo do nenadzorovanega dviga temperature mleka in kmeta sproti obvešča preko modula GSM ter s tem zagotavlja potrošniku najboljše mleko.

Vsak dan pijmo mleko – za zdravje!
Marta Koruza

Latnik

15 let Inštituta za varnost Lozej

Zemeno, 27. novembra - Ob jubileju se je družba Lozej d.o.o. preimenovala v Inštitut za varnost Lozej, spremenili so tudi grafično podobo in tako poskrbeli za večjo prepoznavnost svojih bogatih izkušenj na dokaj specifičnem področju dejavnosti. Podjetje se namreč ukvarja s širokim področjem varnosti pri delu, s požarnimi varstvom in varstvom okolja.

Da bi javnosti, predvsem pa poslovnim partnerjem, pokazali svojo široko paleto dejavnosti, ki na tržišču ni posebej vidna, je pa v delovanju vsakega podjetja vedno prisotna in potrebna, so izdelali krajši dokumentarni zapis in ga ob obhajanju obletnice zavrteli na dvorcu Zemeno. Za kulturni dodatek so poskrbeli go-

jenci galsbene šole Vinko Vodopivec in oktet Castrum iz Ajdovščine.

Ob tej priložnosti je direktor Marijan Lozej predsednici občinskega odbora Rdečega križa Ajdovščina Verica Kodrič izročil ček za 5.000 evrov, namenjen za akcijo 'Ker nam ni vseeno' (glej stran 7).

Spoznnavali merlote

Vipava, 4. decembra - V okviru že petega tedna prireditve 'Vinski hrami Vipavske doline med martinom in božičem', ki jih organizira razvojna agencija Rod iz Ajdovščine, so v petek v Vinoteki Vipava spoznali merlote. Skozi vinski tematski večer je obiskovalce usmerjala enologinja Tamara

Rusjan. Na mizah je bilo 15 merlotov vinarjev iz Vipavske doline in iz Agroindovne kleti. Vinoljubi so povsem napolnili prostore enoteke in bili edini, da je tudi znotraj ene same sorte mogoče doseči bogastvo različnosti.

OSTRŽEK

Lokavec 157/a, 5270 Ajdovščina
tel.: 368 15 16, gsm: 041 673 259
ostrzekdoo@siol.net

podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve

- ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU
- CELOVITA OBNOVA STANOVANJ IN HIŠ
- OBLAGANJE TAL IN STEN
- SUŠENJE TLAKOV IN PROSTOROV
- IZPOSOJA RAZVLAŽILCEV

Uroš Vodopivec

Vsi, ki spremljamo športne dosežke naših športnikov, poznamo Uroša, za vse ostale pa naj povem, da je to tekač, doma iz Kamenj. Za njim je ogromno pretečenih kilometrov, v njegovih omarah pa veliko medalj, pokalov, plaket. Ker se je tekaška sezona za leto 2009 zaključila, sem Uroša povprašala o njegovih letošnjih dosežkih.

Pred pregledava tvoje letošnje rezultate, me zanima, kako izgleda teden tekača, koliko treninga je potrebnega?

Treniram vsak dan, povprečno pretečem 15 km dnevno. Pazim, da se zdravo prehranjujem. Čim manj maščob, ocvrte hrane, veliko sadja in zelenjave. Pred in po tekmi pa veliko testenin.

V letu 2007 si bil prvak tekov Primorskih novic, v 2008 si osvojil 1. mesto v krosih in 2. mesto v ravninskih tekih, udeležil si se evropskega prvenstva. Sovaščani so te razglasili za najšportnika Kamenj za leto 2008. Kakšni pa so bili tvoji rezultati v letošnjem letu? Si s sezono zadovoljen?

V tem letu sem se posvetil pretežno gorskim tekom, ravninske sem imel bolj za trening. Kar nekaj prvih mest sem osvojil v rekreativnih tekih: kros v Lipici, gorski tek na Slavnik, tek na Mošun, tek v Idriji, tek v Bistrici, Povirju, Slivju. Poleg tega sem bil štirikrat drugi, enkrat tretji, dvakrat četrti, enkrat peti. V pokalu Slovenije pa sem bil najbolje uvrščen na Šmarni gori, ta tekma je poleg svetovnega pokala štela tudi za slovenski pokal. Tam sem v pokalu Slovenije osvojil drugo mesto. Četrti sem bil na teku na Gorah in peti na državnem prvenstvu v gorskem teku na gradu Goričko.

Po vseh osvojenih prvih mestih se sicer malo čudno sliši, da je tvoj največji uspeh kariere 8. mesto na gorskem teku na Šmarni gori, ki je bil 3. oktobra.

Ta gorski tek je štel za svetovni pokal. Konkurenca je bila res močna,

zmagal je Antonio Toninelli iz Italije, samo dve mesti boljši od mene je bil petkratni svetovni prvak Jonathan Wyatt. V taki konkurenci je 8. mesto s časom 42:45 res izvrsten rezultat.

Si pa tudi državni reprezentant in si se letos udeležil svetovnega prvenstva.

Ja. Tek v Gorah je štel kot kvalifikacije za svetovno prvenstvo. V tem teku sem se uvrstil na četrto mesto in s tem na svetovno prvenstvo, ki je bilo septembra v italijanskem Campodolcinu. Na svetovnem prvenstvu nas je bilo 17 tekačev iz Slovenije. Uvrstil sem se na 44. mesto, kar je bil tudi lep uspeh.

Kakšno je vzdušje v reprezentanci?

Prijetno. Tekači se poznamo že iz tekov za slovenski pokal, vodja reprezentance pa je bil Dušan Papež. Večji del reprezentance smo Primorci (Mitja in Mateja Kosovel, Lucija Krkoč, Tine Torkar).

Tečeš že od leta 1999, leta 2004 si se včlanil v ŠD Nanos Podnanos. Kako je v klubu poskrbljeno za vas, vemo, da je v vašem klubu precej odličnih tekačev.

V klubu sem zadovoljen, tudi tekači se med seboj dobro razumemo. Problem je bolj v tem, da v naši občini ni nobenega posluha za ta šport. Tek je na splošno tudi v državi manj popularen šport, ni zanimanja sponzorjev in na tak način se težko dela, ker rabiš veliko lastnih sredstev. Mene že od vsega začetka podpira moja družina. Že kot otroka so me vozili na razne teke in me vzpodbujali.

Da v občini ni posluha za tek, je dokaz nov stadion v Ajdovščini, na katerem ne bo atletske steze. Pa bi morala biti. Vedno več otrok se navdušuje za ta šport. Morali ga bi vzpodbujati, tudi s strani občine.

Pred končava, še standardno vprašanje, kakšni so tvoji načrti za naslednjo sezono?

Sezona gorskih tekov v letu 2010 se bo začela 16. maja s tekom na Osolnik. Čez zimo se bom poskušal čim bolj pripraviti. Je pa to letos malo težje, ker sem v službi, pa vreme je zelo slabo. Moj cilj je uvrstitev tako na evropsko kot na svetovno prvenstvo.

Pravijo, da tekači z leti zorijo. Če je to res, te največji uspehi še čakajo. Želimo ti jih čim več!

Marčela Čermelj

Iz rezervista v najstrelca

Letošnji cilji nogometnega kluba Primorja so jasni, že v prvem poskusu vrniti se med prvoligaše. Varovanci Vjekoslava Lokice uspešno plujejo in osvojitev naslova jesenskega prvaka je le vmesna postaja proti cilju. Med boljšimi posamezniki v letošnji jeseni je bil branilec Jan Vidic iz Ajdovščine, ki se je iz vloge rezervista zagotovil standardno mesto v prvi enajsterici. Izkazal se je tudi v napačnih akcijah, saj se je s štirimi zadetki zavihtel na vrh klubske lestvice strelcev.

Kako se počutite na zasluženem dopustu?

Počutje je super. Trenutno mi odgovarja, da imam več prostega časa in lahko počnem stvari, ki jih med sezono ne morem. Še nekaj tednov bo tako, potem pa pospešena priprava na drugi del sezone.

Boste kariero nadaljevali v Ajdovščini?

Imam še enoipol letno pogodbo s Primorjem, tako da za enkrat ostajam v Ajdovščini. Ob morebitni ustrezni ponudbi pa obstaja možnost odhoda tudi v drugi klub, to je vsekakor želja in cilj v prihodnosti.

Če se vrneva na začetek sezone, kako močno vas je prizadel izpad v 2. ligo?

Zame in tudi za večino ostalih igralcev je to bil velik šok, posebno po tako dramatičnem in nesrečnem izpadu, kot smo ga mi doživeli v prejšnji sezoni. No, vsak konec je nov začetek, tako da smo se morali hitro sprijazniti s tem in postaviti nove cilje, časa ni bilo veliko.

Če se malce pošalimo, lahko rečemo, da je za vas osebno izpad pomenil korak naprej, saj ste iz vloge rezervista postal standardni član prve enajsterice.

V lanskem letu sem imel hujšo poškodbo kolena, zaradi katere večji del sezone nisem igral. Moram pa povedati, da me je ta poškodba še bolj spodbudila k delu, treniral sem 2-3 krat na dan, tudi individualno z Matejem Ličnom in Petrom Kalinom in napredek je moral priti prej ali slej.

Z Milidragom Maričem tvorita neprebojen obrambni zid, saj je ekipa prišla le pet zadetov. Kako bi ocenil to sodelovanje?

Res je, z Maričem sva se zelo dobro ujela in odigrala nekaj odličnih te-

kem. Zasluge za tako malo prejetih zadetkov pa ne pritičejo samo meni in Mariču, pač pa celotni ekipi, z odličnim vratarjem Dejanom Miličem na čelu. V sodobnem nogometu igra obrambo vseh 11 nogometašev, tako da je to zasluga celotne ekipe.

Kako bi ocenil lastne in ekipne predstave v letošnji jeseni?

Kar se tiče rezultatskega dela smo zelo zadovoljni, saj smo že od samega začetka na prvem mestu. Morda včasih nismo igrali lepega nogomet a za oko, vendar so pomembne le točke. Glede mojih iger pa sem zadovoljen, konstantno sem odigral celoten jesenski del, mislim pa, da imam tudi sam še veliko rezerv.

Letošnjo jesen ste zaključili z najboljšim napadom v ligi (27 zadetkov), ste pa kot branilec najboljši strelca. Kako to, kje so napadalci?

Morda je res, da v ekipi ni izrazitega strelca, ki bi dosegel več zadetkov, vendar pa je več kot 10 igralcev doseglo vsaj po 2 zadetka. To je po svoje še boljše, saj nasprotnik ne ve, od kje mu preti nevarnost. Veliko zadetkov smo dosegli iz prekinitiv, ko se tudi obrambni igralci preselimo pred nasprotnikov gol. Ne moremo pa govoriti, da imamo slab napad, saj so prav napadalci tisti, ki so pripravili ali sodelovali pri večini teh zadetkov.

Kakšna pa je vaša splošna ocena 2. SNL, in, je še katera ekipa, ki bi se

kakor pa nesmemo odpisati niti Mure in Aluminija.

Triglav vam več kot očitno ne odgovarja, saj vas je premagal tako v prvenstvene kot tudi v pokalnem obračunu, ki je bil še posebno boleč. Ne najdete pravega protiorožja?

Triglav je ekipa s čvrsto obrambo in odličnim napadom. Na obeh tekmah nismo našli načina, kako doseči gol, oni pa so vsako našo napako kaznovali. Škoda je predvsem za pokalno tekmo.

Kdaj se pričnejo priprave za spomladanski del? Na katerih pozicijah bi se po vašem mnenju ekipa morala okrepiti?

Priprave na drugi del se začnejo v januarju. Težko je še govoriti, na katerih pozicijah bi se bilo treba okrepiti, saj je to predvsem odvisno od odhodov nekaterih igralcev. Lepo bi bilo, da bi se jedro ekipe zadržalo in za vsako pozicijo poiskalo še vsaj enega kvalitetnega igralca, ter s tem povečalo konkurenco znotraj ekipe.

Pred kratkim so odkrili stavniško mafijo, ki je delovala po celi Evropi. Pri nas se najbolj pogosto omenja ptujska Drava, ki se je lani 'čudežno' rešila obstanka v prvi ligi. Kakšno je vaše mnenje?

Ja, moram priznati, da tudi sam ne vem, kako je Dravi lahko uspel takšen niz, zaradi katerega smo posledično mi izpadli v drugo ligo. Veliko ljudi je že takrat govorilo, da je šlo za prodajo tekem. Res pa je, da sedanja finančna kriza povečuje možnostui podkupovanja, kar pa vsekakor ni dobro za nogomet. Ne vem, če so stavnice za nogomet potrebne, vsekakor pa nekdo na ta račun bogati.

Zaradi spornega zadetka Francozov v dodatnih kvalifikacijah proti Ircem je predsednik FIFE Sepp Blatter dal pobudo, da bi na prihajajočem svetovnem prvenstvu v Južni Afriki dodali še dodatna sodnika za vsakim golom, kakšno je vaše mnenje o tem?

Vsekakor bi bilo bolj pravično, saj ne bi bilo več nepotrebnih simuliranj v kazenskem prostoru, tako da se strinjamo s takšno odločitvijo in jo podpiramo.

Glede na to, da smo v veselem decembru, kakšne so vaše želje?

Želja nogometnega kluba je čimprejšnja vrnitev v prvo ligo. Sam pa si želim odigrati še veliko dobrih tekem in v prihodnosti morda selitev v tujino - seveda, k temu pride zraven še veliko sreče in zdravlja.

tekst: Marko Terlikar, foto: arhiv Jana Vidica

K
B

KAMNOŠTVO BELE
Kopriva 40d
6221 Dutovlje

- × obdelava kamna
- × izdelki iz kraškega kamna
- × izdelki iz granita
- × spomeniki in nagrobne plošče
- × svetovanje in montaža
- × vsak dan od 8. do 16. ure ali po dogovoru
- × tel: 05 764 21 46   gsm: 031 330 203

**KOLENDAR DOGODKOV
DO 24. DECEMBRA**
Petek, 11. december:

• Lokavec - Kmetija Černigoj, Lokavec 76b, do 20.12. - Osmica na kmetiji Černigoj - Pri Lovrinčkovih. Ponudili vam bodo okusno domačo hrano in žlahtno kapljico.

Info: 05/364 21 92.

• Ajdovščina - OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, od 11. 12. 09 do 13. 12. 09 • Sejem rabljene smučarske opreme. Vse tri dni bo na sejmu rabljene smučarske potekala predstavitev smučarskih izdelkov Alpine ter predstavitev treninga in tekmovanja, v soboto pa še vzdrževanje smučarske opreme.

• Ajdovščina - sedež MDPM Ajdovščina, (Šturski park), Goriška 17, 16.00 - Ustvarjalne delavnice z MDPM Ajdovščina - Praznično okrasimod. Delavnica je brezplačna.

Obvezna predhodna najava na: 05/3689140, 041 490 360, ali info@mdpm-ajdovscina.si.

• Vipavski križ - Grajska klet v Vipavskem križu, 18.00 (petek, sobota, nedelja) - Kino fest - Prijateljstvo in sprava. Ljubitelji slovenskega filma ne smete zamuditi izčrpne predstavitve režiserja, scenarista, snemalca ..., Andreja Mlakarja, ki je po svoje zaznamoval slovenska filmska platna in slovensko filmsko sceno.

• Vipava - Kulturni dom Vipava, 19.00 - Tradicionalni novoletni nastop učencev GŠ Vinka Vodopivca Ajdovščina. Nastopili bodo baletniki, pihalni in kitarski orkester ter solisti.

• Vipava - Škofijska gimnazija Vipava, 20.00 - Adventni večeri - Podoba duhovnika danes. Večer vodi dr. Primož Krečič.

Sobota, 12. december:

• Ajdovščina - sedež MDPM Ajdovščina, (Šturski park), Goriška 17, 10.00 - Ustvarjalne delavnice z MDPM Ajdovščina - Sladka ustvarjalna delavnica "piškotki, piškotki". Delavnica je brezplačna.

Obvezna predhodna najava na: 05/368 91 40, 041 490 360.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 10.30 - Škratkov abonma - Trije prašički v izvedbi Mini teatra Ljubljana.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 16.00 - Gledališka igra - Marjetice. Šolske sestre Kristusa Kralja so ob 140. letnici njihove kongregacije pripravile avtorsko gledališko igro Marjetice.

• Goče - Cejkotova domačija, Goče 44, 17.00 - Vinski hrami Vipavske doline - Okusi Cejkotove domačije; pokušina vin in kulinaričnih dobrot.

Potrebna je predhodna najava na e-naslov: cejkotova.domacija@siol.net. - Budanje - Stara šola v Budanjah, Budanje 37 (pri cerkvi), 18.00 - Odprtje razstave kvačkanih, kamnoseških in likovnih del članov in članic Društva MOST iz Budanj. Razstava bo na ogled še v nedeljo, 13. decembra, od 8.00 do 17.00.

• Vipava - Kulturni dom Vipava, 20.00 - Plesni večeri Vipava.

Nedelja, 13. december:

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 17.00 - Skriti zakladi v podzemlju Planine. Društvo gospodinj z dramsko skupino Planina nad Ajdovščino je odkrila skriti zaklad in ga bo z veseljem delilo z vami.

Ponedeljek, 14. december:

• Ajdovščina - Lavričeva knjižnica Ajdovščina, 18.30 - Predstavitve nove slovenske literarne revije Otočje.

Sreda, 16. december:

• Ajdovščina - Prostor Obrtne zbornice Ajdovščina, 17.00 - 50-letnica Ljudske univerze Ajdovščina - osvežitvene delavnice tujih jezikov - španščina.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 20.00 - Glasbeni abonma in izven - Angliččenje. Literarno-vokalno-instrumentalna skupina Uršula Ramoveš in Fantje z Jazbecove grape bodo predstavili svojo novo zgoščenko.

Petek, 18. december:

• Ajdovščina, prostori MDPM, Rizzatova vila - ustvarjalne delavnice z MDPM Ajdovščina, 16.00 - Izdelajmo darila sami. Inf. na: www.mdpm-ajdovscina.si.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 19.00 - Čarovnik iz Oza. Preplet igre, glasbe in plesa je kombinacija, ki vsaj za uro ponese človeka onstran, da si zaželi, da sanja, da prijateljuje, se nasmeje in se dobre volje vrača v svet.

• Vipava - Škofijska

gimnazija Vipava, 20.00 - Adventni večeri - Duhovnik in mediji Večer bo vodil gospod Jože Možina.

Sobota, 19. december:

• Ajdovščina - Trg 1. slovenske vlade Ajdovščina, 7.30 - Boljša tržnica. Dobrodošliprodajalci, nakupovalci, slučajno mimoidoči.

• Vipava - prostori društva Razmetano podstrešje, stara šola Vipava, 18.00 - Mala briškoljada. Vstop prost.

• Ajdovščina - Dvorana OŠ Šturje, 19.00 - Košarkarska tekma KK Marc Ajdovščina : KK Jesenice. Vabljeni, da z glasnim navijanjem prispevate k novim zmagam domačega kluba.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 20.00 - Monokomedija Čefurji raus! Predstava Čefurji raus! je literarni uspešnici Gorana Vojnovića, letošnjega dobitnika nagrade Prešernovega sklada in nagrade Kresnik za najboljši roman leta.

Nedelja, 20. november:

• Ajdovščina - Športni center Police Ajdovščina, 18.00 - Malonogometna tekma Kix Ajdovščina : KMN Tomi Press Bronx.

• Predmeja - Dvorana KS Predmeja, 18.00 - Premiera gledališke igre Smuke, putr in jajca. Igrri sledijo nastopi pevske skupine DPŽ Predmeja, kvinteta Bronsine in Fantov s'pod velba.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 19.00 - Čarovnik iz Oza. Gledališka predstava Dramskega krožka OŠ Danila Lokarja Ajdovščina pod mentorstvom Petra Avbarja in KUDa Javorov hudič.

Sreda, 23. december:

• Ajdovščina - Prostor Obrtne zbornice Ajdovščina, 17.00 - 50-letnica Ljudske univerze Ajdovščina - osvežitvene delavnice tujih jezikov - nemščina.

• Ajdovščina - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina, 18.00 - Novoletni koncert ŽPZ Večernica.

• Col - OŠ Col, 18.00 - Predstavitve knjige Pavline Bizjak - Kjer sanje ne počivajo.

MLINOTEST
Divita
Vresnici so še boljše.

Testenine Divita so narejene iz izbranih sestavin po receptu, ki združuje le najboljše za pripravo hitrega,okusnega in zdravega obroka. V Mlinotestu že več kot 200 let zaupamo naravi in prisegamo samo na naravno pridelane sestavine. Testo in nadev svežih kapeletov Divita sta pripravljena tako, da se okusi med seboj dopolnjujejo in obljublajo maksimalen užitek ob vsakem grižljaju, tudi brez vsake omake.

**DIVITA. PRVOVRSTNE
TESTENINE IZ MLINOTESTA.**